

Naš čas

ZLATA MRZLICA V BEVČAH — Ko smo tudi mi prišli v gozd blizu graščine Gorica, smo med nedoraščenimi smrekami našli skupino ljudi (na fotografiji), ki je brskala v tla. V zasutih zemljankah in okrog njih so iskali skrito dragoceno blago. Čeprav se mrzlično iskanje v teh dneh še nadaljuje, v tem času blaga, če je to tam zakopano, še nihče ni našel. — Več o zakopanih dragocenostih in tajinstvenem brskanju lahko preberete v našem zapisu na 8. strani.

22. februar 1974 • Leto X., št. 7 (216) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK Ljuben Naraks

KONČANA JAVNA RAZPRAVA O ZDRUŽEVANJU ENERGETIKE V SALEŠKI DOLINI

ZA ZDRUŽITEV

Občinska skupščina bo ukinila prisilno upravo v šoštanjski termoelektrarni

Na rudniku lignita Velenje in v termoelektrarni Šoštanj se je kočala javna razprava o združitvi vsega energetskega gospodarstva v dolini v enoten rudarsko elektroenergetski kombinat. Zborov delovnih ljudi se je udeležilo 80 odstotkov vseh zaposlenih, za samoupravni sporazum pa je glasovalo 99 odstotkov delavcev elektrarne in rudnika.

Pobudo za združitev vsega energetskega gospodarstva v Saleški dolini so sprejeli komunisti rudnika, elektrarne in rudarskega šolskega centra Velenje na skupni konferenci oktobra lani. Da bi čim bolj dosledno uresničili to nalogo, so imenovali poseben akcijski odbor, ki so ga sestavljali predstavniki družbenopolitičnih in samoupravnih organov omenjenih delovnih organizacij. Akcijski odbor je ustanovil posebno delovno komisijo, ki je pripravila temeljna izhodišča samoupravnega sporazuma za javno razpravo ter o sntek samoupravnega sporazuma o združevanju temeljni organizacij združenega dela v novo delovno organizacijo. Pri oblikovanju samoupravnega sporazuma je skupina izhajala iz stališč sprejetih na oktoberskem sestanku, iz osnutka nove ustave ter iz zakona o elektrogospodarstvu, ki ga je republiška skupščina sprejela decembra lani.

Prvega februarja je 4536 delavcev rudnika in elektrarne dobilo v roke predlog samoupravnega sporazuma, s čimer se je začela javna razprava. Potem ko so skrbno pregledali in proučili predlog sporazuma o združevanju TOZD v rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje, se je začel organizirati del javne razprave, ki je trajal od 13. do 15. tega meseca. V teh dneh so delavci na zborih delovnih ljudi razpravljali in sklepali o organiziranju temeljnih organizacij združenega dela ter odločali o samoupravnem sporazumu, po katerem bodo te TOZD združili v delovno organizacijo kot širšo obliko združenega dela.

Po podatkih, ki jih je navedla komisija, zadolžena za izvedbo in organiziranje javne razprave se je javne razprave udeležilo 3632 de-

lavcev rudnika in elektrarne oziroma 80 odstotkov vseh zaposlenih. Od tega je za samoupravni sporazum glasovalo 3598 delavcev ali 99 odstotkov.

Na rudniku — gledano s stališča stare organiziranosti — se je udeležilo zborov delovnih ljudi od 4028 zaposlenih 3170 delavcev ali 78,5 odstotkov. Za samoupravni sporazum je glasovalo 3147 delavcev ali 99,2 odstotka.

Izid glasovanja v termoelektrarni pa je bil naslednji. Od 508 delavcev se je zborov udeležilo 462 (90,9 odstotka), za združitev pa

je glasovalo 451 zaposlenih ali 97,6 odstotka.

S sklenitvijo široke javne razprave med katero so se delavci desetih temeljnih organizacij združenega dela zavestno ter z veliko večino glasov sprejeli samoupravni sporazum, so v Saleški dolini končana večletna prizadevanja za združitev vsega energetskega potenciala. V teh dneh bo skupina za pripravo samoupravnega sporazuma o združevanju v REK Velenje pripravila končno besedilo sporazuma, ki ga bodo pooblaščen predstavniki predvidoma podpisali konec februarja ali prve dni prihodnjega meseca.

Občinska skupščina Velenje bo 1. marca ukinila prisilno upravo v termoelektrarni Šoštanj, s čimer bodo podane možnosti, za konstituiranje samoupravnih organov TOZD TE Šoštanj.

V Šoštanju drevi osrednja prireditev v počastitev Kajuhove smrti

Danes zvečer ob 19. uri bo v telovadnici osnovne šole Biba Röck v Šoštanju osrednja kulturna prireditev v počastitev 30. obletnice smrti partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha. V kulturnem programu bodo nastopili poleg domačih izvajalcev tudi priznani umetniki iz Ljubljane ter člani Slovenskega narodnega gledališča v Trstu. O Kajuhu bo spregovorila njegova soborka Vera Hrešak Beblerjeva.

Nocoj ob istem času bodo v Napotnikovi galeriji v Šoštanju odprli prav tako v počastitev Kajuhove smrti razstavo akademskega slikarja Slavka Koresa. Jutri v soboto, 23. februarja, ob 10.30 pa bodo na osnovni šoli Karel Destovnik-Kajuh v Šoštanju odprli 6. razstavo »Likovni svet otrok«, na kateri bodo prikazali svoje izdelke na

temo »Ilustracije Kajuhovih pesmi« in »Naši narodi med NOB« otroci iz vse Slovenije. Likovna dela bodo razstavljena do 20. maja.

Zvečer bo v Zavodnjah za udeležence spominskega pohoda po poteh Štirinajstodivizije, ki se je začel v petek zjutraj, kviz Saleška dolina v revoluciji.

NOVI DIREKTOR TOVARNE GORENJE — FECRO OTO SLEMENIK

Delavski svet Tovarne kovanih izdelkov Gorenje — Fecro Slovenj Gradec je na seji 11. februarja imenoval za novega direktorja organizacije združenega dela Oto Slemenika. Pred tem, in sicer od 10. januarja, je bil Oto Slemenik vršilec dolžnosti direktorja tovarne Gorenje — Fecro.

Gorenje - Iskra

Ko smo v 4. številki našega tednika pisali o prizadevanjih za večjo povezanost naše elektroindustrije, smo med drugim, opozorili tudi na prizadevanja za tesnejše sodelovanje in večjo povezanost med velenjskim Gorenjem in kranjsko Iskro, saj ni nobenega dvoma, da združeni ne bi še hitreje napredovali.

Obojestranska resnična pripravljenost Gorenja in Iskre za združevanje dela in sredstev je bila znova poudarjena prejšnji teden. Združeno podjetje Gorenje in Zdrženo podjetje Iskra so v sredo, 13. februarja, obiskali France

Popit, predsednik CK ZKS, Zvone Dragan, podpredsednik Izvršnega sveta, Andrej Verbič, predsednik Gospodarske zbornice, inž. Janez Barborič, predsednik RS ZZS, Miran Potrč in Peter Toš, predsednika komisij CK ZK za družbeno ekonomsko vprašanja in ekonomsko politiko ter za samoupravljanje v združenem delu ter Drago Petrovič, republiški sekretar za gospodarstvo.

V Velenju in Kranju so se s predstavniki samoupravnih organov, političnih organizacij in vodilnimi delavci pogovarjali o združevanju združenih podjetij Gorenje in Iskra, ki je po-

stalo zaradi prekrivanja programov nujnost z narodnogospodarskega vidika. Med pogovori je bila poudarjena težnja o postopnosti v procesu združevanja, dogovorjena pa je bila nujnost pospešenega dela za čim hitrejšo sklenitev samoupravnega sporazuma o ustanovitvi asociacije, ki bo začrtal vsebino, cilje in potek združevanja.

Med pogovori v Velenju in Kranju je bilo tudi naglašeno, da bo asociacija Gorenja in Iskre temeljila na načelu odprtosti in sodelovanja z drugimi organizacijami združenega dela v okviru enotnega jugoslovanskega tržišča.

Borci štirinajste so se zbrali v Doliču

V Doliču je bila v nedeljo osrednja slovesnost v občini Slovenj Gradec ob 30-letnici pohoda XIV. divizije na Stajersko. Dvorana združenega doma ni mogla sprejeti vseh gostov in domačinov, med katerimi sta bila tudi komisar Šercerjeve brigade, generalmajor Miha Butara-Aleks, republiški sekretar za narodno obrambo, in narodni heroj Jože Boltan-Silni.

Slovesnost v Doliču je začel Ludvik Pušnik, slavnostni govornik pa je bil Miha Butara-Aleks. Delegacija borcev in mladine je odnesla s slovesnosti vence na spominska obeležja XIV. divizije v Mislinjski dolini ter na grobnico borcev XIV. divizije pri Zakeršniku. Pevci in recitatorji iz Doliča in Mislinje pa so izvedli recital, posvečen 30-letnici legendarnega pohoda XIV. divizije na Stajersko.

V VELENJU PUSTNI KARNEVAL

Se nekaj dni in pred nami bo spet pust, čas smeha, norčij in seveda zija ter raznih gofelj. Dan, ki ga vsi komaj pričakujemo. Mnogi bodo svoje lepe nedolžne obraze spremenili za trenutek v še lepše in prijazne maske ter se prikazali v luči, v kakršni jih navadno nismo vajeni gledati. Pa tudi obratno.

Da bi imeli od pusta vsi čimveč, bo turistično društvo Velenje letos po enoletni prekinitvi znova organiziralo pustni karneval. Letošnji bo že petnajsti. Ustanovili so poseben odbor, ki ga že tradicionalno vodita Miha Valencij in Stanko Hudales. Ker imata s to rečjo pač že zelo bogate izkušnje, bo tudi predstoječi pustni torek zelo zanimiv še bolj pa zbadljiv. Tako obljublja.

Sprevod bo krenil na pustni torek ob petnajsti uri iz starega Velenja proti Gorjanovemu klancu, naprej mimo tržnice, po Jekovi cesti na Titov trg, kamor naj bi prispel približno ob pol štirih. V sprevodu bo zganjalo norčije okrog sto ljudi.

Pred domom kulture si bodo lahko radovedneži ogledali vse objekte, ki jih ne bo malo pa tudi ne preveč, na dnevnem redu bo pa tudi obvezno branje kronike. Toliko so povedali organizatorji karnevala. Izdali so le še to, da bo zelo zanimiv, na tapeti pa bodo domači — šaleški dogodki, ki jih lani ni bilo malo; kljub pogostim redukcijam. Zato so prepričani, da se bo na trgu zbralo veliko zija — z maskami ali pa kot običajno brez njih.

NOVE KRAJEVNE SKUPNOSTI V MESTU VELENJU

Nova ustava pripisuje zelo velik pomen in poudarek organiziranju delovnih ljudi v krajevnih skupnostih. Krajevna skupnost je osnovna samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov, v kateri zadovoljuje vse skupne potrebe in interese neposredno ali prek svojih delegatov z drugimi samoupravnimi skupnostmi (krajevnimi skupnostmi, interesnimi skupnostmi...). Sedanja organiziranost krajevnih samouprav v Velenju ni ustrezala, saj je predstavljalo celo mesto eno krajevno skupnost. Zato ni čudno, da neposredni interesi občanov ni prišel do veljave, je poudaril sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL Velenje Jože Veber, ko smo se pogovarjali o tej problematiki z njim. V tako veliki skupnosti, ki je imela konec leta že 12.789 prebivalcev (mesto z okoli 10.000 prebivalci pa je štelo že 19.055 prebivalcev), so morali za občane odločati in skrbeti za njihove probleme največkrat manj številni odbori, včasih pa tudi posamezniki.

Z željo, da čimbolj dosledno uresničijo ustavno dopolnila in da bo čim več ljudi sodelovalo v družbenem samoupravljanju tudi v mestu Velenje je socialistična zveza (občinska in mestna konferenca SZDL) predlagala, da v mestu Velenju ustanovijo namesto ene več krajevnih skupnosti.

Prvi predlog, po katerem naj bi bilo v mestu Velenje pet krajevnih skupnosti, je bil sprejet na seji mestne konference SZDL Velenje in kot tak dan tudi v javno razpravo. Med občani pa se je izoblikoval predlog o ustanovitvi sedmih krajevnih skupnosti.

Po tej razpravi je mestna konferenca socialistične zveze imenovala iniciativne odbore, ki so pripravili decembra lani in januarja prejšnji mesec ob upoštevanju vseh interesov, ki povezujejo ljudi v zaokrožene celote (tradicija — staro Velenje, novo nastajajoča naselja Šmartno in Konovo, specifičnost bivanja v blokih — center desni in levi breg) zbor občanov. Na teh zborih so občani po široki razpravi o problematiki posamezne krajevne skupnosti sprejeli sklep o ustanovitvi krajevnih skupnosti, izvolili svet krajevnih skupnosti in krajevni odbor SZDL. Obenem so zadolžili novoustanovljene svete krajevnih skupnosti, da pripravijo do naslednjega zбора delovni program.

Mesto Velenje bo tako imelo naslednjih sedem krajevnih skupnosti: center desni breg, center levi breg, Šmartno, Konovo, Stara vas z naseljem Jezero, staro Velenje z Zagerdom in Šalek—Gorica.

Glede na to, ker se na območju mesta pojavljajo določeni skupni problemi, ki jih krajevne skupnosti ne morejo reševati posamezno, so občani na vseh zborih sprejeli sklep, da se vseh sedem krajevnih skupnosti poveže v skupnost krajevnih skupnosti na območju mesta Velenje. Vsaka krajevna skupnost je izvolila po pet delegatov v skupnost, ki bo imela tudi strokovno službo za vse krajevne skupnosti.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Na zboru občanov krajevne skupnosti Šmartno so se posebej poudarili, da so pri sestavi predloga kandidatne liste za organe skupnosti upoštevali zastopanost vsake ulice. S tem naj bi bil omogočen čim boljši stik krajevne skupnosti z občani.

Izhajajoč iz tega sestavljajo 15-članski svet krajevnih skupnosti Šmartno Ivan Jenko (predsednik), Hubert Mravljak (namestnik), Viktor Črep, Srečko Filipič, Jože Jelen, Jože Krajnc, Franc Krajnc, Silva Leban, Ivan Pajk, Miha Polh (ml.), Stanislava Stiplovšek, Tea Švajger, Karel Trunkel, Berto Zavolovšek in Aleksander Zrimšek.

V 11-članski krajevni odbor socialistične zveze pa so izvolili Slavka Brgleza (predsednik, Jožeta Ambrožiča, Branka Drolca, Franca Kremžarja, Branko Mravljak, Dragica Oštr, Alojza Penška, Milana Pokornja, Frido Srebotnik, Vlada Zakoška in Valči Zohar.

Slavko Brglez, predsednik KO SZDL Šmartno

Poleg poravnalnega sveta, komisij za socialna in komunalna vprašanja, odbora za SLO in štaba civilne zaštite so imenovali tudi komisijo za vzgojo in varnost v cestnem prometu, je v kratkem pogovoru povedal Slavko Brglez. V zadnjem času jih vse bolj pestijo prometne težave. Skoraj ni hiše brez avtomobila, ceste pa so bile zgrajene preozko. Zato so opozorili, da morajo vozniki še bolj dosledno kot doslej upoštevati prometne znake, za nekatere cestne odseke pa so že uvedli enosmerni promet. Na zboru so tudi predlagali, naj bi na cesti,

Ivan Jenko, predsednik KS Šmartno

ki povezuje Kajuhovo in Kidričevo cesto znova uvedli dvosmerni promet in jo temu primerno raz-

širili. Ta cesta je namreč zelo obremenjena, saj jo uporabljajo tudi prebivalci Konovega. Da bi problem cest čimprej spravili z dnevnega reda, so ustanovili posebno komisijo, ki bo pripravila spisek komunalnih del, katera bo treba nujno opraviti v tem letu. Obenem bodo v kratkem pripravili dolgoročni program komunalnih del, ki bo zajel asfaltiranje cest, ureditev vodovoda, kanalizacije in toplovoda, napepljavo manjkajoče cestne razsvetljave idr.

Predstavniki sveta krajevnih skupnosti in krajevnega odbora SZDL so s pomočjo stanovalcev Efenkove 1 rešili tudi problem prostora, kjer se bodo sestajali, saj so jim prebivalci tega bloka začasno odstopili kolesarnico.

KRAJEVNA SKUPNOST CENTER — LEVI BREG

Na občnem zboru prebivalcev, ki spadajo v krajevno območje center — levi breg Pake, so v 19-članski svet krajevnih skupnosti izvolili naslednje občane: Bruna Trebičnika (predsednik), Martina Slatinška (podpredsednik), Olgo Pašič, Jelko Fužir, Ernesta Kajsesbergra, Rada Dordeviča, Marijo Delopst, Zvoneta Grosmana, Jožeta Kastelica, dr. Herberta Košiča, Leopolda Kušerja,

Karla Kastelica, dr. Ivana Kralja, Martina Rajterja, Elo Rebernik, Andreja Strozaka, Stefko Venišnik, dr. Ivana Zupanca in Metko Pocajt.

V krajevni odbor SZDL te krajevne skupnosti so bili izvoljeni Tone Seliga (predsednik), Bogomir Zager, Slavica Pocajt, Mirko Brešar, Jelka Cimerman, Ivan Gaber, Hermina Groznik, Sonja Holešek, Marjan Mastnak, Ivan Kaligaro, Jože Kolar, Berto Ostro-

Tone Seliga, predsednik KO SZDL levi breg

vršnik, Vlado Primožič, Stanko Rudolf in Feliks Zamuda.

Predsednika Bruna Trebičnika smo povprašali,

katero komisije bodo delovale na območju njihove krajevne skupnosti. Povedal nam je, da bodo imeli komisijo za komunalno ureditev mesta, za delo s hišnimi sveti, za socialna vprašanja, za splošni ljudski odbor in komisijo za civilno zaščito.

Na zboru občanov so sprejeli tudi vrsto sklepov, ki bodo odločilno vplivali na nadaljnje delo skupnosti, predvsem pa družbenopolitičnih organizacij skrb za mladino in njeno nenehno vzgojo. Poiskati bo treba vse oblike za vključevanje mladih v razne dejavnosti ter jim zagotoviti večje možnosti za udejstvovanje na raznih področjih družbenopolitičnega življenja. Obenem si bodo prizadevali, da bi mladi dobili ustrezen prostor, kjer bi se lahko shajali in organizirano delovali.

Z aktivnejšim delom in s sodelovanjem družbenopolitičnih organizacij ter z ustreznimi ukrepi se bo treba lotiti določenih ukrepov za obuditev zainteresiranosti ter vključitev čim širšega kroga občanov v delovanje na vseh področjih družbenega življenja. Menili so, da bo to mogoče doseči le z ustreznim delom in nenehno družbenopolitično vzgojo ljudi.

Veliko skrb bodo polagali tudi socialni proble-

matiki. V zvezi s tem so se zavzeli, da bo treba v Velenju čimprej zgraditi dom za bivanje in nego onemoglih ljudi.

Bruno Trebičnik, predsednik krajevnih skupnosti levi breg

Prebivalci novoustanovljene krajevnih skupnosti Velenje center — levi breg so se posebej poudarili, da bo treba iz zaspanosti prebuditi tudi hišne svete ter jim v skladu s predpisi zagotoviti večjo samostojnost pri upravljanju in razpolaganju s sredstvi. Vsi pa bi morali v prihodnje posvetiti večjo pozornost izgledu mesta ter povečati nadzor nad uničevanjem nasadov in zelenic ter naprav javnega pomena.

Posebej za Vaš čas piše Vlado Barabaš

KOMENTAR TEDNA

V zadnjem času je velika pozornost svetovne in razumljivo tudi jugoslovanske javnosti namenjena vse večjim ekonomskim problemom. Nekateri te težave, s katerimi se zdaj spopada ves svet, posplošeno imenujejo »naftna« ali »energetska kriza«. Vendar ne gre le za vprašanje energije, ki je ponekod res najbolj boleče, pač pa tudi

nejši razvoj dogodkov je le še potrdil pomen in nujnost njenih sklepov, katerih uresničevanje je iz dneva v dan vse bolj potrebno. Po drugi svetovni vojni se je intenzivno razvijala politična dekolonizacija. Ta proces je zdaj že v sklepni fazi, če izvajamo portugalski kolonializem v Afriki in še nekatere pojave te vrste. Ob tem pa so bila vseskozi potisnjena v ozadje nič manj po-

razvitimi in nerazvitimi. Nikakor ne gre za spopad med tema dvema deloma sveta; gre preprosto za enakopravno dogovarjanje, katerega sad morajo biti pogoji za razvoj vsega sveta. Tu so med drugim vprašanja kroženja kapitala, transfera tehnologije, izkoriščanja surovin, zagotavljanja hrane itd.

Jugoslavija tudi na tem področju dosledno zastopa stališča, ki so

dobili na pravičnosti, če se bodo uredile razmere na enem samem, na primer naftnem področju.

Zato so prizadevanja Jugoslavije in drugih neuvršenih držav usmerjena k urejanju celokupnih ekonomskih odnosov v svetu, pri čemer pa so seveda tudi nekatera ožja vprašanja, ki jih je treba — ne glede na celoten proces — hitro in učinkovito rešiti in se tako izogniti neprijetnim posledicam.

Problemom primarnih proizvodov (surovin, hrane) in razvoja bo namenjeno posebno zaslanje generalne skupščine Združenih narodov letos spomladi. Jugoslavija je sklicanje takšnega zasedanja razumljivo odločno podprla in se nanj že skrbno in temeljito pripravlja. Prav takšno so tudi priprave na zasedanje koordinacijskega biroja neuvršenih na ravni zunanjih ministrov. Naši najvišji predstavniki na čelu s predsednikom Titom so se za to zasedanje že večkrat odločno zavzeli, tako da se bodo zunanji ministri 17. neuvršenih držav sešli čez približno mesec dni. Med drugim bodo usklajevali stališča do ta čas najpomembnejših svetovnih problemov, razpravljali pa bodo tudi o načinih za čim bolj uspešno in hitro uresničevanje najvažnejših sklepov četrtle konference voditeljev neuvršenih.

JUGOSLAVIJA IN SVET

za pomanjkanje surovin in hrane ter vrsto drugih ekonomskih problemov. Tako moramo govoriti le o »krizi celotnih mednarodnih ekonomskih odnosov«.

Oktoberjska vojna na Bliznjem vzhodu je razkrila in včasih tudi na zelo drastičen način predočila mnoge svetovne probleme ekonomske narave, ki so bili doslej bolj ali manj znani, vendar v glavnem spretno prikriti. Na površje so izbruhnili nepravilni odnosi med razvitimi in nerazvitimi. Pokazalo se je, da izkoriščevalski odnos »velikih« do dežel tretjega sveta ne vodi nikamor. Na vse to je opozorila že četrtle konferenca voditeljev neuvršenih držav septembra lani v Alžiru. Kas-

mebna vprašanja ekonomskega izkoriščanja in dominacije kapitalizma. Ves kapitalistični sistem je gradil svoj razvoj na cenah surovin in energiji večinoma iz nerazvitega sveta, tja pa ni vračal skoraj ničesar. »Skoraj ničesar« pravimo zato, ker so zahodne države del ustvarjenega dobička vendarle vračale v nerazvite države, vendar v obliki investicij, ki pa so omogočale le še večje izkoriščanje.

Sedanj proces bi lahko imenovali »ekonomsko dekolonizacija«, saj gre do vsa prizadevanja dežel v razvoju (med njimi pa so tudi vse neuvršene dežele) v smeri vzpostavitve pravičnih in obojestransko koristnih odnosov med

jih sprejeli voditelji neuvršenih na četrtle summitu v Alžiru. Med ta stališča sodi tudi suverenost vsake države nad lastnimi naravnimi bogastvi. Iz tega razumljivo izhaja tudi pravica do svobodnega določanja cen v skladu z razmerami na svetovnem tržišču. Torej nikakor ne gre kratiti te pravice, na primer, državam — proizvajalkam nafte. Toda ustvarjanje pravičnih razmer le na enem, ozkem področju izkoriščanja naravnih bogastev nosi v sebi tudi nekatere nevarnosti. Gre za vprašanje enotnosti, ki je nujno potrebna za korenito spreminjanje celotnih mednarodnih ekonomskih odnosov. Ti odnosi pa ne bodo bistveno pri-

ODSLEJ DIMNIKARSKI RED

DOGOVOR MED STANOVANJSKIM PODJETJEM
IZ VELENJA IN ŠOSTANJSKIMI PREDSEDNIKI
HISNIH SVETOV

Stanovanjsko podjetje iz Velenja je pred kratkim sklicalo zbor predsednikov šostanjskih hišnih svetov. Z njimi so se domenili, kako bo v bodoče dimnikarska služba čistila in sežigala saje v dimnikih. Že dlje časa so se šostanjski upravičeni upirali, da bi se vnaprej plačevali za čiščenje dimnikov, ker so ti ostajali neočiščeni, četudi je inkasat za stanarino vsak mesec pobral še denar za dimnikarska opravila. Zaradi neurejenega stanja je Dimnikarsko podjetje z Raven na Koroškem prosilo Stanovanjsko podjetje iz Velenja, naj skliče sestanek predsednikov hišnih svetov iz Šostanja.

Pred dvema letoma je Stanovanjsko podjetje dokazalo občinski skupščini, da bodo morale dimnikarske usluge zaradi zamrznjenih stanarin stranke same plačevati. Še vnaprej pa je pobiralec stanarine obenem zaračunal za dimnikarsko podjetje dela, ki

jih niso opravili. Ljudje so začeli negodovati in vse gosteje so se znašli nad pobiralcem stanarine. Nesoglasja so privedla do tega, da so poverjeniki Stanovanjskega podjetja prenehali pobirati prispevke namesto dimnikarskega podjetja. Stanovalci hiš, ki so v pristojnosti Stanovanjskega podjetja, niso soglašali, da bi zahtevane vsote pobirali dimnikarji ali eden izmed stanovalcev v posameznih hišah. Na skupnem sestanku vseh predsednikov hišnih svetov so se končno sporazumeli tako, da od prvega februarja naprej stanovanjska ponovno pobira za opravljene dimnikarske posle, če bodo stanovalci in dimnikarsko podjetje upoštevali naslednje zahteve:

Stanovalci se bodo morali dostojno vesti do inkasanta, kadar bo pobiral prispevke za Dimnikarsko podjetje. Dimnikarsko podjetje mora sestaviti za vse mesece v letu razpored, s toč-

no določenimi dnevi, ko bodo prihajali dimnikarji. Knjigo, v katero bodo zapisovali narejena dimnikarska dela, bodo podpisovali le predsedniki hišnih svetov.

Predsednike hišnih svetov so seznanili še z novostmi, ki jih je stanovanjsko podjetje pripravilo v tem letu za hišne svete. Vsaka hiša bo dobila določen planiran znesek, ki ga bo lahko hišni svet po posvetu s tehnično službo stanovanjskega podjetja porabil za najbolj nujna popravila v stanovanjih in za vzdrževanje hiš.

Določen odstotek sredstev od zbrane stanarine vsakega meseca, dobijo od prvega januarja naprej hišni sveti na razpolago. Ta denar se bo zbiral pri Stanovanjskem podjetju, predsedniki hišnih svetov ga bodo lahko dvigali vselej, kadar ga bodo potrebovali. Stanovanjsko podjetje je tudi zagotovilo, da bodo ostale stanarine še vnaprej zamrznjene.

Marjetka Eberlinec

Zaposlujejo še vedno mimo zavoda

Komunalni zavod za zaposlovanje deluje v Velenju od leta 1966 dalje, ko sta se združila zavoda za zaposlovanje iz Dravograda in Velenja. Zdajšnji zavod dela za območje velenjske, mozirske in štirih koroških občin.

Razmeroma majhno število ljudi dobiva denarno nadomestilo, ker so dobre zaposlitvene možnosti. Lani je v Velenju dobilo to nadomestilo 7 ljudi, v Slovenj Gradcu 6 in tudi v Mozirju 6. Preko zavoda pa so zdravstveno varstvo uredili za 30 ljudi v Velenju, 19 v Slovenj Gradcu in 36 v Mozirju.

Zvedeli smo tudi, da so zaposlovanje na tujem lani popolnoma omejili. Od vseh teoretično že rešenih primerov pri tujih delodajalcih, ki jih je bilo več kot 50, so ugodno rešili le 29. »To pa so praktično tudi vsi, ki so šli preko našega zavoda na delo v tujino«, je povedal Milan Omladič.

Kaže, da bo tudi letos povečanje zaposlenosti. Od lani je ostalo nepokritih približno še 270 delovnih mest, predvsem za moške in za nekatere strokovne kadre. Pri tem se bodo morali usmeriti na medrepubliško zaposlovanje, saj reden prirastek in pritek pokrije le 40 odstotkov vseh potreb.

Oglasili smo se pri vodji organizacije dela Milanu Omladiču z namenom, da bi povedal podrobnosti o zaposlovanju in njegovih problemih v prejšnjem letu.

Lani je pri zavodu iskalo

zaposlitev 673 ljudi; v Velenju 306, Slovenj Gradcu 155 in Mozirju 212. Med temi so na zavodu pri 198 priglasih ugotovili težjo možnost zaposlitve ali invalidnosti. S posredovanjem velenjskega komunalnega zavoda za zaposlovanje se je v Velenju zaposlilo 283 ljudi, Slovenj Gradcu 183 in Mozirju 201. Med njimi je bilo 131 delnih invalidov, oziroma težje zaposljivih. »Za teh 131 ljudi smo morali organizirati kar 159 posebnih strokovnih obravnav«, je dejal Milan Omladič, inženir organizacije dela. Lani pa so povečali tudi obseg zaposlenosti za 1480 z ozirom na prejšnje leto. Iz zavodove evidence je razvidno, da so prejšnje leto registrirali kar 5788 vstopov na delo. Po posameznih občinah izgleda takole: Velenje 4653, Slovenj Gradec 741 in Mozirje 384. Razlika med številom 5778 in številom povečanega obsega zaposlenosti 1480 znaša kar 4298. Ta problem še niso podrobno proučili. Vendar pa kaže na nekatere značilnosti. Na področju zaposlovanja še ni pravega reda. Vsaka OZD zaposluje na svoj način in uporablja določeno ustaljeno prakso. Delovne organizacije nimajo racionalnih sistematičnih delovnih mest, ki so

osnova dobremu kadrovanju. Ponavadi zaposlujejo mimo službe zaposlovanja in opuščajo koristno obvezno prijavo pred zaposlitvijo pri komunalnem zavodu za zaposlovanje. Zaradi splošnega pomanjkanja, zaposlujejo ljudi slabih kvalitet in sposobnosti, ki pogostokrat zapuščajo in menjavajo delovne organizacije. Pogostokrat so delovne organizacije premalo voljne za hitrejšo odpravljanje tistih vzrokov, ki silijo tudi dobre delavce na pot nenehnega menjavanja dela. V glavnem gre za slabe delovne pogoje, neprimerne medsebojne odnose, stanovanjske težave, slab zaslužek in delovne pogoje, neprimerne medsebojne odnose, stanovanjske težave, slab zaslužek in podobno. Milan Omladič je še povedal, da je močno prisotna tudi metoda privabljanja, ki ni omejena le na strokovne kadre, pač pa na vse strukture.

Se bi lahko naštevali vzroke, vendar menimo, da še toliko »upravičenih« razlogov ne bi zmanjšalo števila 4298 in bi to ostalo še vedno dovolj veliko. Število tistih, ki so med letom neupravičeno zapuščali delovne organizacije je tolikšno, da povzroča veliko škodo. To pa še toliko bolj, kadar gre za širšem družbenem okviru strokovnejšo delovno silo.

»Iz prakse našega dela je znano«, je povedal Milan Omladič, »da je število povratnikov v stalež nezaposlenih, ki jim je KZZ posredoval delo minimalno. Tako se prekomerno število menjav delovnih organizacij med letom ne izvaja preko našega zavoda, ampak le na relacijah delovnih organizacij. Za mnoge OZD smo naredili izbore ter finančno podprli priučevanje in funkcionalno usposabljanje kar za 246 delavcev.«

V. K.

Koliko nas bodo obdavčili

Posebej za Naš čas piše
Ferdo Kukovec, načelnik
davčne uprave Velenje

Skupščina SR Slovenije je na zasedanju dne 7. februarja 1974 sprejela noveli Zakona o davkih občanov in Zakon o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks, s katerima so bile uveljavljene med drugim določene spremembe instrumentarija v zvezi z obdavčitvijo skupnega dohodka občanov.

Glede na to, da v tem času občane najbolj zanima, kako bodo obdavčeni za leto 1973 z davkom od skupnega dohodka občanov, bi se v članku omejili samo na pojasnilo davka iz naslova skupnih dohodkov občanov.

Pomembna novost v noveli zakona je sprememba neobdavčljivega dela dohodka občanov, povečane so odbitne postavke za vzdrževane družinske člane, kot odbitna postavka od osnove za davek od skupnega dohodka občanov so sedaj tudi plačane članarine družbenim organizacijam ter prispevki gasilskim društvom, odbitne postavke pa so tudi nagrade, ki jih prejema občani od organizacij združenega dela kot avtorji izumov, tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in drugih inovacij.

Neobdavčeni del skupnega dohodka občanov znaša sedaj 35.000 dinarjev, kar velja že za odmero davka za leto 1973. Olajšave odnosno odbitne postavke za vzdrževanega otroka znašajo 13.800 dinarjev, za ostale vzdrževane družinske člane pa 11.500 dinarjev. Za vzdrževane družinske člane se štejejo

otroci, zakonec in starši zavezanca, ki jih zavezanec vzdržuje, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje ali če so njihova lastna sredstva manjša od višine olajšave za vzdrževanje družinskega člana, predpisane z zakonom. Dalje se štejejo za vzdrževane družinske člane tudi otroci, za katere zavezanec na podlagi odločbe sodišča ali poravnave pred skrbstvenim organom o preživnini prispeva del stroškov za njihovo vzdrževanje.

Ker so zavezanci davka iz skupnega dohodka občani, katerih čisti dohodek presega 35.000 dinarjev, zavezanci dodatnega (stabilizacijskega) davka pa občani, katerih je skupni dohodek v letu 1973 presegal 30.000 dinarjev, so torej dolžni vložiti napoved o doseženih dohodkih vsi občani, ki so v preteklem letu dosegli osebni dohodek nad 30.000 dinarjev, ne glede na število vzdrževanih družinskih članov, katere posamezni zavezanci vzdržujejo. Osnovo za dodatni davek tvori namreč skupni dohodek, zmanjšan za zneske olajšav in olajšav za vzdrževane družinske člane. Od tako ugotovljene osnove pa se odmeri davek v višini 1%.

Ker je bil podaljšan rok za vložitev napovedi, je potrebno vložiti pri davčni upravi napoved o doseženih dohodkih za leto 1973 do 15. 3. 1974.

Z ozirom na problematičen položaj v oskrbi z energetskega vira, je bilo potrebno maksimalno angažirati delavce v premogovnikih zaradi zagotovitve prepotrebni surovin za zmanjšanje posledic nastalih zaradi splošnega

pomanjkanja energije, ki se ni dala nadomestiti, niti z uvozom, zaradi znane energetske krize v svetu.

Da ne bi bile posledice pomanjkanja še večje, je bilo potrebno vlaganje dodatnih naporov prav v pridobivanju premoga kot domačega energetskega vira. Z dodatnimi intenzivnimi napor v rudarstvu, tako z delom preko polnega delovnega časa kot z delom v dnevni počitka, so se zmanjšale posledice energetske krize. Zato je Skupščina SR Slovenije z novelo zakona začasno oprostila davka od skupnih dohodkov občanov v celoti delavce rudarje, ki dosega svoj dohodek z delom v jami pri proizvodnji premoga. Oprostitev te obdavčitve velja za l. 1973 in 1974. Da pomeni sprejeta novela zakona, ki govori o oprostitvi obdavčitve dohodka za rudarje bistveno olajšavo, kar je nedvomno zelo pozitivno, na drugi strani pa izpad določenih sredstev v občinskem proračunu, ker so sredstva zbrana za akontacijami tega davka bila že v preteklem letu dodeljena temeljni izobraževalni skupnosti za potrebe šolstva in bo izpad teh sredstev potrebno v proračunu nadomestiti iz drugih virov.

Zakon prinaša še več novosti, vendar o teh danes ne bomo pisali, ker gre pa za bistvene spremembe v zvezi z obdavčitvijo ostalih dejavnosti, predvsem obrti, bomo spremembe, ki se nanašajo na to zvrst, obdelali v enem izmed prihodnjih člankov.

Priznanja in odlikovanja

Najstarejše gasilsko društvo v Saleški dolini v Šostanju slavi letos 95-letnico svojega obstoja. Na nedavnem jubilejnim obnem zboru je pet zaslužnih gasilcev prejelo diplome in odlikovanja za dolgoletno delovanje v gasilskem društvu. Za 30-letno delo je bil odlikovan Martin Turk mlajši, za 20-letno delo pa Ivan Jegovnik, Alojz Ocirk, Anton Ocirk in Karel Napotnik. Še posebne časti pa sta bila deležna gasilskega veterana Franc Grebenšek, dolgoletni predsednik gasilskega društva Šostanj in znani družbenopolitični delavec Miloš Volk, ki sta oba že 55 let aktivna člana gasilskega društva Šostanj-mesto. Jubilantom so čestitali poleg občinskih funkcionarjev tudi pionirji s šopkoma rdečih nageljnovečrke in pozornost se je zahvalil tovariš Miloš Volk.

Tovariš Miloš Volk je v času svojega dolgoletnega gasilskega udejstvovanja imel najrazličnejše gasilske funkcije od republiške, okrajne in občinske gasilske zveze, poleg tega pa še v domačem gasilskem društvu. Za svoje delovanje je prav tako, kot tovariš Grebenšek prejel različna visoka družbena in gasilska odlikovanja in priznanja. Sicer pa se tovariš Volk agilno udejstvuje v dru-

štvu Partizan, Zvezi borcev, planinskem društvu, ribiški družini, poleg tega pa je še zelo aktiven kot podpredsednik krajevne skupnosti Šostanj.

V. K.

Na podlagi 170. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-73/72, 3-5/73, in 4/74) izdaja davčna uprava skupščine občine Velenje

POZIV

K VLOŽITVI NAPOVEDI ZA ODmero DAVKOV OBČANOV ZA LETO 1973

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

1. Zavezanci davka iz skupnega dohodka občanov o dohodkih prejetih v letu 1973. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1973 presega 35.000 dinarjev.
2. Zavezanci dodatnega davka iz skupnega dohodka občanov o dohodkih prejetih v letu 1973. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1973 presega 30.000 dinarjev, razen občanov, ki so dolžni vložiti napoved po 1. točki tega poziva.
3. Zavezanci davka od premoženja — na posest gozdnega zemljišča za leto 1973. Napoved morajo vložiti občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 26/73) ne štejejo za kmeta, če posedujejo več kot 0,50 ha gozdnega zemljišča in če njihov skupni dohodek v letu 1973 presega 20.000 dinarjev oziroma skupni dohodki vseh družinskih članov presegajo 10.000 dinarjev letno na družinskega člana.

Napoved za odmero davkov morajo vložiti: — zavezanci iz 1. in 2. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

— zavezanci iz 3. točke pa pri davčni upravi občine, v kateri leži gozdno zemljišče.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti do vključno 15. marca 1974 na predpisanem obrazcu, ki se dobi pri davčni upravi občine.

Zavezanec opozarjamo, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravočasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 5 %, zavezancem, ki ne vložijo napovedi pa za 10 %.

SKUPŠČINA OBČINE
Davčna uprava

Dopisujte
in
sodelujte

V vsakem primeru je bolje imeti pri sebi pijanca kot prijatelja. Če mu že pomagati ne more, potem mu tudi škoditi ne more.

Razgovor se je precej zavlekel. Oskar je pričel ponovno pripovedovati Jeffu, kake posledice ima lahko zaradi tega primera. Razumljivo, da ni hotel igrati z odprtimi kartami. Vesel je, da je bil Jeff nekoč »služabnik« Roka Gerija in da je delal za njega. Vedel je, da ga je Rok Geri pogladil takrat, ko je prišel on, strahopetec in nevaren. Nekajkrat so ga Gerijevi pajdaši pretepli, toda Jeff je molčal kakor riba. Jeff ni vedel, kdo je prevzel njegovo mesto. Sicer pa četudi bi vedel, ne bi Oskarja pekla vest zaradi tega. To kako je organiziral delo, kar je on napravil za Roka Gerija, bi Jeff nikoli ne zmogel. Jeff ni imel toliko bistre glave in tudi

močne volje ne. To, da je Oskar okradel svojega gospodarja, da je blago, ki je bilo namenjeno samo za izven ameriške države, zadrževal s pomočjo Lora Milerja in manjši del prodajal v Ameriki — to je bila le njegova sposobnost. Njegova vest je bila čista. To, kar je napravil za Roka, saj tako je mislil, ne bi nihče drug napravil. Prepričan je bil, da gospodar ne bo nikoli zvedel, za to. Predvideval je, da so te brezposelnosti količine, ki za Roka ne pomenijo nič.

Pa kljub temu nastopajo komplikacije. Ljudje, ki so prišli po to »čudodelno vodico« niso bili verski blazneži, to je dobro vedel. Tudi govorili niso s takšnim naglasom. Govorili so kot ljudje v New Yorku. Tudi od Lot Milerja niso, ker bi se sicer predstavili. Sedaj je bil siguran, da je Rok Geri nekaj izvedel ali posumil. Zato

je poslal svoje ljudi, da zadevo razčistijo.

Ah, kaj, ko ta idiot, kakor je v mislih imenoval Jeffa, ne ve, kje je žena, niti zakaj je odšla. Oskar še ne ve, kaj bo iz tega nastalo, toda tega človeka mora pritegniti čimbolj na svojo stran.

Tu imaš tisoč dolarjev, je dejal na koncu in mu jih dal. To je samo predjudem. Vem za tvoje cilje in namene. Brez dvoma, ne moreš uspeti brez denarja. Pomagal ti bom in te financiral. Ti dnevi so lahko zelo nevarni za naju oba. Bodi pazljiv! Pazi, kaj govoriš in me sproti obveščaj. Ko je Jeff videl denar, je kar zazijal. Tudi besede, da je to samo predjudem, so mu ostale prav dobro v spominu.

Posebno to, da bo morda gospodar osebno govoril z njim, je povrnilo Jeffu hladnokrv-

nost in počasi tudi hrabrost. To pomeni, da če ne bo nasprotoval, ga ti ljudje ne smejo ubiti. Kajti gorje, če se ne bi natanko držali navodil.

Sedaj se je Jeff pričel pogovarjati z njimi skoraj na enakopravni nogi. Prišel je hvaliti gospodarja. Povedal je resnico, ker je vedel, kaj bi bilo, če bi se karoli zlagal. »Kaj me briga ta svinja.« Tako je pred njima imenoval Oskarja. On je kriv, ubil mi je hčerko, izneveril se je gospodarju. Jaz pa sem bil vedno gospodarju naklonjen, vedno sem ga imel rad in iskal način, da bi se z njim srečal in porazgovoril.

Videl je, da njegove besede vplivajo na te razbojniko in vedel, da je krenil po pravi poti. Če drugič ta večer je začel o sebi peti slavošpeve. Za to srečo se je imel zahvaliti usodi in se zaklinjal, da si bo ta

OBRAČUN

dan dobro zapomnil. To je dan, katerega je že tako dolgo pričakoval in si ga želel. Tisoč dolarjev, katere mu je dal Oskar, je bilo v bogajme. Poprej ni njegov gospodar nikoli delil tisočake, ampak deset tisočake. Tista »svinja« je hotel deliti proti svojemu gospodarju, hotel ga je podkupiti za tisoč dolarjev.

Vse, kar vem in še mnogo drugega bom sam povedal gospodarju. Vem, da mu bo žal, ker me je odpustil in verjel Oskarju.

Kaj čakamo, pojdemo, hočem govoriti z gospodarjem! Razbojniko niso imeli ničesar proti, ker so itak imeli enak ukaz. Eden od njiju je šel k telefonu. Jeff je slišal samo to, ko je na koncu pogovora dejal O. K. Ko se je vrnil, je dejal, da je vse v redu in da lahko krenejo.

Mislim, da te ni treba učiti, kako se moraš ob-

našati, je dejal eden Jeffu pred vrati. Menda verjameš, da znamo uporabljati tele igrače in mu pokazal delček pištole, ki jo je imel v žepu plašča.

Jeff je dobro vedel, kaj to pomeni. Tudi brez tega bi morda šel prostovoljno z njimi, ker je vedel, da Oskar nudi malenkost za primerjavi z gospodarjem. Dobro je vedel, da od takrat, ko je izgubil službo pri gospodarju ne predstavlja ničesar. Na tistem se je veselil, da bo spet postal »važna osebnost«, da bo spet dobival po deset tisoč dolarjev za »majhne usluge«.

Se na kraj pameti mu ni prišlo, da bi pomislil na svojo ženo in hčerko, katero so ravno ti razbojniko zastrupili.

Pred izhodom je na svoje presenečenje zagledal dolg luksuzni Ford, ki je čakal na nje.

Njegovi »prijatelji«, kakor jih je sedaj imenoval, so ga povabili notri. Ulica je bila razsvetljena in na zadnjem sedalu avtomobila je videl tri ljudi. Človek v sredini je bil brat njegove prijateljice Oskar, kateremu je že nocoj zaklinjal zvestobo. Kolikor je lahko Jeff videl, je bil Oskar zelo blede in zamišljen; imel je zvezane roke. Tista dva, ki sta sedela ob strani, sta imela roke v žepu in Jeff je lahko zaključil, da se je z Oskarjem zgodilo isto, kakor se je z njim.

Da bi poudaril svoje prejšnje izjave in se čim bolj prikupil svojim novim gospodarjem, je, ko je vstopil v avto, zapvil na Oskarja, da je svinja in pljunil nanj. Toda eden od obeh, ki je sedel ob Oskarju, ni bil voljan poslušati Jeffovo sposobnost; vedel je, da je tudi ta obsojenec, zato ga je oklof-

tal, tako da se je Jeff kar sesedel na svoj prostor. Jeff je umaknil kakor riba. Avtomobil je takoj nato z veliko hitrostjo odpeljal v neznano smer.

Po razgovoru s Tomom in po njegovem odhodu z avtomobilom, katerega je Henri osebno pripravil za polet, je Henri vedno hodil pred policijsko postajo. Deset metrov niže, nasproti vhoda, je bil majhen bar — kavarna, ki je bila odprta od ranega jutra do poznega večera. Tu si lahko dobil pijačo in kavo, lahko si tudi stoji pojedel kakšen sendvič.

Henri je večkrat odšel v ta bar in sedel na trinožnem stolčku zraven točilne mize, da je skozi velika steklena okna lahko opazoval vhod policijske postaje.

(DALJE PRIHODNJIČ)

VELENJE RABI SERVIS

Na velenjskih cestah, ulicah in pločnikih je iz dneva v dan več avtomobilov. Zatorej ni čudno, da je včasih že kar malce težko najti primeren prostor za parkiranje. Avtomobil pa je treba od časa do časa peljati tudi na servis. In ker teh v Velenju ni, je bilo že čestokrat slišati vprašanje, željo, trditev, da tudi Velenje potrebuje servis za avtomobile; Enakega mnenja so bili občani, s katerimi smo se pogovarjali o problemih, ki se pojavijo takrat, ko prevoženi kilometri zahtevajo pregled avtomobila.

AVGUST VIŽINTIN: Velenje avtomobilov sem že menjal. Nobenega ne morem dolgo imeti. Zdaj imam prince. Tega imam najdlje. Ze dve leti. Vendar nisem kupil novega. Na servis hodim v Mozirje. Če moram voziti avto v drug kraj na servis, so seveda težave. Pripelješ na slepo srečo, včasih prideš na vrsto, običajno pa ne. Zgubiš pol dneva. Zato navadno prej telefoniram, čeprav tudi telefoniranje ni zastoj in se dogovorim, kdaj se lahko pojavim z avtomobilom pri njih. Kljub temu, da sem celo prvi na vrsti — v Mozirju odprejo delavnico ob sedmi uri — zgubim ves dopoldan, ker je treba upoštevati pot do tja in nazaj, ko bi bil gotov, bi pa bil servis v Velenju, bi av-

to ob zmenjeni uri peljal tja, ko bi bil gotov, bi pa šel po njega.

FRANC SOJČIČ: Avta še nimam. Zadovoljen sem kar z motorjem. Imam »MZ«. V teh osmih mesecih, odkar je moj, še nisem

bil na servisu. Sicer pa sta servisa v Gornjem gradu in na Ptuj. Pot do tja je kar precej dolga in ko prideš, moraš za malenkost čakati ves dan ali pa celo po dva tri dni. Odit na servis na slepo, je čista izguba časa. Vem, da je najbolje, da se dogovoriš za uro po telefonu. To sem nedavno tudi storil, ko mi je akumulator skoraj že čisto odpovedal. Mehanik mi je dejal, naj kar pridem. Na servisu na Ptuj pa so najprej vprašali, če imam defekt. Povedal sem jim, da bi rad dobil le nov akumulator. Nisem ga dobil (?), ker motor ni bil potreben servisa ali kakšnega drugega popravila. Dolga vožnja je bila opravljena zastoj. Zalostno je tudi, da v Velenju nikjer nečje popravlja motorjeve.

IVO OSREDKAR: Prevažam se s Skodo. Najbližja servisa za njo sta v Slovenski Gradcu ter v Celju. Doslej se mi še nikoli ni zgodilo, da bi prišel takoj na vrsto. Ko sem bil na zadnjem tehničnem pregledu, sem moral čakati kar tri ure, preden so mojo škaflo vzeli v roke. Prišel sem ob deveti uri, ob dvanajsti pa so začeli moj avtomobil pregledovati. In tako praktično izgubiš ves dopoldan. Domov se pa medtem ne izplača, ker komaj bi prišel, bi se moral vrniti. Pa še dodatne stroške imaš. Če bi bil servis v Velenju, bi vse to odpadlo. Avto bi zapeljal tja in odšel ponj, ko bi bil gotov.

MAKS TURK: Zame je še težje kot za druge, ker imam forda. Sprva sem se

vozil na servis v Ljubljano. Če ni bilo dosti dela na avtomobilu, sem počakal. Kadar je bila kakšna večja okvara, sem moral avtomobil pustiti pri njih in se vrniti naslednji dan. Zdaj v Ljubljano ne hodim več. Se ne izplača. Preveč časa sem porabil za vožnjo pa tudi za čakanje. Pa še to je, da nihče ne pusti rad avto na servisu za dan ali dva. To je, kot če bi kupoval mačko v vreči. Zato bi bil servis v Velenju zelo dobrodošel. Vendar ne samo za fičke ali škode. Najbolje bi bilo, če bi bil univerzalen; saj je vedno več avtomobilov pa tudi trgovin, kjer avtomobile prodajajo. Le servisa za zdaj še ni.

FRANJO ZUČKO: V dolini bi servis zelo potrebovali. Ljudi, ki imajo železne konjičke je vedno več, servisa pa nobenega. Vsaj enega bi si zdaj pa vendarle zaslužili. Veliko bi prihranili na času, vožnji. Konec koncev tudi pri denarju, če bi bil servis v domačem kraju. Zadovoljen sem s fičkom. Na servis hodiva v Slovenj Gradec. Zgodilo se je že, da sem preživel na servisu kar osem ur, kot če bi bil v službi. V primeru, da bi bil servis nekje v dolini, bi se v nekaj minutah pripeljal tja in če bi dejali, da ne morem priti na vrsto, bi prišel pač naslednji dan.

profil

IRENA JEHART

Srečala sva se v knjižnici. Hodila je od police do police in prebirala knjige. Vzela je v roke eno, jo nekaj časa listala, jo spet vrnila nazaj in tako naprej, dokler ni našla knjige, ki jo je iskala.

— Veliko bereš, sem se ji približal.

»Knjiga je moja velika prijateljica, zato ob prostem času kar precej berem. V knjižnico hodim po knjige, ki jih moram obvezno prebrati za šolo. Izposojam si pa tudi druge. Navadno grem dva do trikrat na mesec v knjižnico. In vzamem dve, včasih pa tudi tri knjige.«

— Ali jih potem tudi prebereš?

»Večinoma. Včasih se pa tudi zgodi, da mi katera ne ugaja in jo vrnem neprebrano.«

— Že dolgo hodiš v knjižnico?

»Že od prvega razreda naprej. Odkar sem se naučila brati.«

— Verjetno v prostem času poleg knjig delaš še kaj drugega?

»V šolo hodim igrati namizni tenis, zelo rada pa

tudi drsam. Žal nam letošnja zima v počitnicah ni bila naklonjena, tako da sem imela od drsanja bolj malo. Včasih pa grem tudi v kino.«

— Ker si že omenila počitnice, bi morda povedala, kako si bila zadovoljna z uspehom ob koncu prvega poletja in katero šolo obiskuješ?

»Hodim v šolo za tehnične risarje v Velenju. Z uspehom pa sem bila... no, še kar zadovoljna. Seveda upam, da bo ob koncu leta še boljši.«

— Vidim, da prosti čas preživljaš precej raznovrstno. Tudi v šoli ti dobro gre. Torej imate mladi v Velenju precejšnje možnosti za dobro preživljanje prostega časa. Se strinjaš s to trditvijo?

»Ne v celoti. Problem je v tem, da se mladi v Velenju nimamo kje zbirati. Nimamo prostora, za katerega bi lahko rekli, da je samo naš. Zdaj lahko zahajamo le v delavski klub. Vsi si zelo želimo, da bi dobili svoj mladinski dom. Pa tudi plesov za mlade je premalo v Velenju. Zato

hodijo mnogi na ples v Zalec.«

— In ob koncu še tvoje ime?

»Irena Jehart.«

— Hvala in prijetno branje.

Dopisujte
in
sodelujte

Letošnja realizacija: 90 milijonov dinarjev

Na nedavni seji obeh zborov Občinske skupščine Slovenj Gradec je bilo poudarjeno, da sodi Tovarna kovanih izdelkov Gorenje — Fecro med tiste organizacije združenega dela v Mislinjski dolini, ki najbolj smelo načrtujejo razvoj v letu 1974. V primerjavi z letom 1973 računajo namreč na povečanje realizacije kar za 207 %, z izvozom pa bodo predvidoma ustvarili kar tretjino celotnega dohodka.

Obiskali smo Tovarno kovanih izdelkov Gorenje — Fecro v Slovenj Gradcu in se pogovarjali z Otom Slemenikom, direktorjem te organizacije združenega dela.

Prvi in osnovni cilj 280-članskega delovnega kolektiva tovarne Gorenje — Fecro bo v letu 1974, kot je uvodoma naglasil Oto Slemenik, doseči načrtovano realizacijo 90 milijonov dinarjev. To občutno povečanje vrednosti proizvodnje bodo dosegli v glavnem v novem obratu za proizvodnjo nerjaveče gospodinjske opreme, v katerem naj bi v tem letu že ustvarili 60 milijonov dinarjev realizacije.

Seveda pa resnično ne bo šlo brez velikih naprezanj vseh, da bi dosegli zastavljene cilje. V tovarni Gorenje — Fecro se še zmeraj srečujejo z velikimi težavami v prizadevanjih, da bi novi obrat za proizvodnjo nerjaveče gospodinjske opreme začel redno obratovati. Probleme povzročajo zamude pri dobavi hidravličnih stiskalnic in neprimerna kvaliteta stiskalnic. Prva hidravlična stiskalnica bi morala biti v Slovenj Gradcu oktobra 1972, prišla je maja 1973, vendar pa še zdaj ne obratuje tako, kot bi bilo treba. Drugo stiskalnico pa bi moral dobaviti ljubljanski Litostroj aprila 1973, a je v Slovenj Gradcu še zdaj ni. Zaradi zamud pri dobavi in neprimerne kvalitete prve hidravlične stiskalnice Litostroj so lani izdelali le 6.000 pomivalnih korit, čeprav so jih načrtovali 50.000.

Oto Slemenik je ob tem zlasti še naglasil, da so bila v nov obrat za proizvodnjo nerjaveče gospodinjske opreme vložena precejšnja sredstva (30 milijonov dinarjev), od tega tudi precejšen del posojil, saj je sodila investicija v program preusmerjanja proizvodnje, zato vsi pričakujejo, da bodo v tovarni Gorenje — Fecro vloženi denar čimprej kar najbolj oplemenitili. Zal pa za zdaj delavci te naloge ne morejo zadosti uspešno in učinkovito izpolnjevati, pa čeprav si prizadevajo, da bi čimprej dosegli za ta obrat načrtovano optimalno proizvodnjo.

Strokovne službe morajo storiti vse, da doseže Tovarna kovanih izdelkov Gorenje — Fecro za leto načrtovani plan proizvodnje in celotnega dohodka, saj bodo od tega odvisni osebni dohodki zaposlenih. V tovarni Gorenje — Fecro je znašal lani povprečni osebni dohodek 1.900 din na zaposlenega, za leto pa ga načrtujejo v višini 2.300 dinarjev, kar je še zmeraj za 77 dinarjev pod občinskim povprečjem. Povečanje osebnih dohodkov, kot je predvideno, temelji izključno na povečanju produktivnosti dela. Z zavzetim in še bolj intenzivnim

delom, posebej pa še z varčevanjem pri porabi materialov, pa bi verjetno uspeli osebne dohodke še nekoliko dvigniti oziroma doseči vsaj občinsko povprečje.

Oto Slemenik smo povprašali še za mnenje o sodelovanju z Gorenjem. »Gotovo je, da je se z združitvijo z Gorenjem oziroma z vključitvijo v Združeno podjetje Gorenje odprla tudi slovenjgraški tovarni Fecro povsem nova per-

Oto Slemenik

spektiva za nadaljnji razvoj. Pomoč strokovnih kadrov je dragocena, razumljivo pa pričakujemo še druge oblike pomoči. Seveda pa moramo zdaj v Slovenj Gradcu storiti vse, da začnemo izpolnjevati planske naloge, to je, da bomo gospodarili tako kot v drugih tovarnah Gorenja. To nam bo dalo novih spodbud za delo in sodelovanje.

Razstava knjig slovenskih založb

Na Prešernov dan, 8. februarja, je bila v prostorih Umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu osrednja slovensnost v Mislinjski dolini ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku ter ob 30-letnici I. kongresa slovenskih kulturnih delavcev v Semiču v Beli Krajini.

Slovesnosti so se udeležili številni gostje, ki jih je pozdravil prof. Karl Pečko, zatem pa je spregovoril o Prešernu Niko R. Kolar. Slovenjgraški oktet in gledališki igralec — domačin Ivo Ban pa so izvedli priložnostni program.

Predsednik skupščine Kulturne skupnosti Slovenije, dr. Boris Kuhar, pa je pred odprtjem II. razstave knjig slovenskih založb obširneje spregovoril o poslanstvu knjige. Med dru-

Zivahne razprave o kongresnih dokumentih v organizacijah ZK in na sestankih aktivov • Pred VII. kongresom ZK Slovenije množičen sprejem novih članov v ZK • Za delegate Slovenj Gradca za slovenski kongres ZK so predlagani dipl. inž. Jože Konečnik, Ladislav Šimon, Ivan Ogris in Bojan Butolen

Tudi v Mislinjski dolini so sredi priprav na VII. kongres Zveze komunistov Slovenije in na X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. S pripravami na kongresa so začeli že ob koncu lanskega leta, ko so se začele volilne konference organizacij ZK.

Te dni so v organizacijah ZK sklenili razpravo o kongresnih dokumentih, posebej še o osnutku resolucije za VII. kongres Zveze komunistov Slovenije, istočasno pa so obravnavali tudi izhodišča za X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Pripravili so več tematskih razprav, sestal pa se je tudi aktiv komunistov — prosvetnih delavcev, načrtujejo pa še sklic aktiva komunistov — kulturnih delavcev. Ze v kratkem pa se bo sešla tudi Občinska konferenca ZK Slovenj Gradec in pregledala javno razpravo o kongresnih dokumentih ter sprejela program nadaljnje aktivnosti.

Na bližnji seji občinske konference ZK Slovenj Gradec bodo volili delegate za VII. kongres Zveze ko-

munistov Slovenije in za X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Za slovenjgraške delegate za VII. kongres ZKS so predlagani diplomirani inženir Jože Konečnik iz kmetijske zadruge, Ladislav Šimon, laborant iz splošne bolnišnice, Ivan Ogris, žagar in Bojan Butolen, tiskar. Za X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije pa bodo volili na Koroškem skupnega delegata, in sicer je predlagan Franc Garb, ravnatelj osnovne šole »Neznani talci« iz Dravograda.

Sicer pa tudi v Mislinjski dolini povezujejo priprave na kongresa Zveze komunistov Slovenije in Zveze komunistov Jugoslavije s še bolj poglobljenim uveljavljanjem nalog, ki stojijo v tem trenutku pred komunisti. Okrepiti željo zlasti še vrste ZK. Tako pripravljajo pred VII. kongresom Zveze komunistov Slovenije večji sprejem novih članov, ki bi ga združili s podelitvijo zlatih značk vsem tistim, ki so že desetletja člani Zveze komunistov.

S samoprispevkom 3,8 milijona dinarjev

V občini Slovenj Gradec so s krajevnim samoprispevkom občanov zbrali od avgusta 1972 do konca decembra 1973 3,8 milijona dinarjev, oziroma nekaj več kot so računali • Krajevni samoprispevek plačujejo vsi zaposleni • Največ denarja za osnovno šolo Šmartno.

Pred poldrugim letom so se tudi prebivalci v območju občine Slovenj Gradec na referendumu odločili za uveljavo krajevnega samoprispevka za sofinanciranje programa gradnje šolskih, telesnovzgojnih, vzgojno

varstvenih, zdravstvenih in komunalnih objektov.

Po podatkih, ki so jih posredovali odbornikom slovenjgraške občinske skupščine na zadnji seji, se je do konca leta 1973 (od avgusta 1972, ko so občani začeli plačevati krajevni samoprispevek) zbralo 3,8 milijona dinarjev, ali 80.000 dinarjev več, kot so računali. Krajevni samoprispevek nakazuje, po zadnjih podatkih, 201 delovna organizacija, se pravi, da ga plačujejo v glavnem vsi zaposleni in drugi zavezanici.

In kako je bil porabljen denar, ki je bil doslej zbran s krajevnim samoprispevkom občanov? Večino denarja, to je 2.730.000 dinarjev, je šlo za gradnjo novih učilnic za osnovno šolo v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Okrog 650.000 dinarjev pa so porabili za modernizacijo in rekonstrukcijo cest, in sicer za ureditev cestnega križišča v Slovenj Gradcu, za asfaltiranje ceste Mislinja—Sentilj, za ureditev in asfaltiranje cest v Pamečah ter za cesto Murko—Legenski križ. Nekaj več kot 5.000 dinarjev pa so morali plačati za bančne stroške.

Ob tem, ko je bilo s krajevnim samoprispevkom zbrano 3,8 milijonov dinarjev, je bilo do konca preteklega leta izdatkov le 3.380.000 dinarjev tako, da so 420.000 dinarjev prenesli v leto 1974.

Komunisti se aktivno vključujejo tudi v priprave na spomladanske skupščinske volitve, za kar je komite OK ZK sprejel poseben akcijski program. Nadaljnja pomembna naloga je uveljavljanje delegatskih razmerij, vsebinsko uresničevanje delavskih ustavnih

dopolnil, razprava o statutih, uresničevanje socialnega programa itd. Prav zdaj so v organizacijah ZK v polnem teku tudi študijski sestanki. Vse organizacije ZK v zadnjem času odgovorno uresničujejo program idejno političnega usposabljanja članstva.

Nova organiziranost mladih

Občinsko vodstvo Zveze mladine Slovenj Gradec si prizadeva, da bi ustanovili aktivne v vseh temeljnih organizacijah združenega dela • V prihodnje 4 problemske konference mladih.

Marca bo v Slovenj Gradcu seja Občinske konference Zveze mladine, na kateri bodo spregovorili o reorganizaciji mladinske organizacije, o problemih mladih (sredstva, prostori) in o nezainteresiranosti mladih za delo v nekaterih društvih in organizacijah. Na tej problemski konferenci bodo ustanovili tudi specializirane konference mladih delavcev, mladih v krajevnih skupnostih in mladih v vzgojno izobraževalnih zavodih. Razmišljajo pa še o ustanovitvi konference mladih v specializiranih organizacijah.

Priprave na bližnjo problemsko konferenco mladih, si v Mislinjski dolini prizadevajo, da bi v vseh temeljnih organizacijah združenega dela ustanovili aktivne Zveze mladine oziroma aktivne mladih delavcev. V sredo, 6. februarja, je sklicalo predsedstvo OK ZMS posvetovanje mladih in predstavnikov organizacij združenega dela, kjer mladina še ni organizirana. Zal pa so se posvetovanja udeležili le predstavniki Ljubljanske banke, podružnice Slovenj Gradec.

V kolikor do problemske konference mladih v Viatorju, trgovskem podjetju Zar-

ja, Novi opremi, Univerzalu, Elektru, Preventu v Slovenj Gradcu, v nekaterih TOZD Združenega podjetja GLIS Slovenj Gradec in v Tovarni gumirane žime TUS še ne bodo ustanovili aktivov mladih delavcev, bodo mladi izvolili delegate za konferenco mladih delavcev, pozneje pa bodo pospešili akcijo za organiziranost mladih.

NOVO POVEZOVANJE

Na zadnji seji Občinske skupščine Slovenj Gradec smo slišali, da se v gostinskem podjetju Pohorje Slovenj Gradec pripravljajo na združitve s TOZD Turizem Gozdarstva in lesne industrije Slovenj Gradec, do katere naj bi prišlo v letošnjem prvem polletju. Na ta način želijo v Mislinjski dolini pospešiti razvoj turističnega gospodarstva. Odborniki občinske skupščine so se zavzeli, da je treba čimprej združiti vse sile, da bi tudi ta gospodarska dejavnost v občini hitreje napredovala.

PO KOROŠKI

70.000 IVERIC Z OTIŠKEGA VRHA

V novi tovarni ivernih plošč na Otiškem vrhu pri Dravogradu, temeljni organizaciji združenega dela v združenem podjetju Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec, načrtujejo za letošnje leto proizvodnjo 70.000 m³ ivernih plošč. Se pravi, da bodo proizvodne zmogljivosti optimalno izkoriščene. Za to proizvodnjo bodo pora-

bili okrog 100.000 m³ manjvrednega lesa iglavcev in listavcev, lesno industrijske odpadke in žagovino. Letos bodo, kot načrtujejo, okrog 15.000 m³ iveric tudi oplemenitili. Oplemenitvene trislojne iverne plošče z Otiškega vrha pri Dravogradu bodo uporabne v pohištveni industriji ter kot razne stropne in zidne obloge.

NOVO SINDIKALNO VODSTVO

Prejšnji teden je bil na Ravnah na Koroškem občni zbor Zveze sindikatov te koroške občine. Na občnem zboru, ki so sega udeležili delegati strokovnih odborov sindikatov in osnovnih organizacij, so se zavzeli za čimprejšnjo uveljavitev vsebinskih smotrov

reorganizacije Zveze sindikatov, da bi bili vsi delavci politično organizirani. Za novega predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov Ravnah na Koroškem je bil izvoljen Ciril Vidrih iz Mežice, podpredsednik pa je postal Franc Pudgar z Raven.

Kmet ne sme vzeti svinčnika v roko

Veliko govorimo o tem, kako mladi zapuščajo kmetije in si raje poiščejo delo drugje. Govorimo o kmetijah in pri tem še vedno mislimo na tiste klasične kmetije, ki so se ukvarjale z vsemi kulturami na majhnih površinah. Kdo lahko vztraja na kmetiji in kaj mu vrača zemlja za njegovo ljubezen?

Črn asfaltni trak me je privedel na Sp. Pobrežje in ustavila sem se pred trdnim kmečko hišo, kjer je na sprednji strani vdolana spominska plošča: V TEJ HIŠI JE BILA LETA 1944 SOLA ZA VZGOJO PARTIZANSKIH VOJNIH STAREŠIN.

Z gospodarjem MATIJEJEM PETRINOM, ki je ravno polagal seno živini, sem se zapletla v pogovor o vremenu, živini, kmetovanju, zadrugi, davkih in sploh o življenju na kmetiji. Odložil je koš s senom z ramen in vstopila sva v hišo.

Petrinova domačija obstaja že dobrih 400 let in gospodarstvo prehaja iz rodu v rod. Imajo nekaj manj kot sedem hektarov obdelovalne zemlje in 10 hektarov gozdov. »Za vsa dela na posestvu smo samo trije — mati, žena in jaz,« je dejal Matija in nadaljeval: »Za ročno obdelovanje bi nas bilo seveda odločno premalo, posebej še, ker je mati že starejša, pri hiši pa imamo tudi tri majhne otroke, zato smo poskušali kmetijo mehanizirati. Opustili smo pridelovanje večih kultur in se usmerili predvsem na živinorejo.« Da, to je ena prvih kmetij v Zadregi dolini, ki je s pomočjo posojila zadruge dobila prevetrovalnik. »Največ rok

nam nadomesti prav gotovo sistem mehanizacije za spravilo sena,« pravi Matija, pri čemer pa doda, da je največ vredna kosilnica.

Na živinorejo so se presušerili leta 1968. V reji imajo po deset bikcev. Teleta kupijo prek kmetijske zadruge in jih odplačajo ob prodaji pitancev. Cena telet je bila do nedavnega okrog 2.000 dinarjev, sedaj pa se že suče okrog 3.000 dinarjev; k tej ceni pa je treba dodati 7-odstotno obrestno mero od prejšnje 4. Odkupna cena pa se je pri kilogramu povečala komaj za 0,50 din. V začetku je bila vzreja donosnejša in ekonomsko spodbudnejša, sedaj pa se je zaslužek kar precej zmanjšal. Tako se prireja splača samo tistemu, ki se z njo intenzivno ukvarja in ima večje število telet. »Odnos s kmetijsko zadrugo je v redu, samo odkupne cene so pre nizke. 16 mesecev traja, da vzredim pistanca, katerega meso potrošnik drago plača, jaz pa dobim za kilogram zelo malo. Mislim, da je med kmetom in potrošnikom preveč posrednikov,« je pribil Matija.

»Kmet mora znati pravzaprav po malem vse. Od veterinarja do ekonomista, mizarja, do mehanika. Če pametno gospodariš, se od kmetije da živeti, vendar

ne smeš vzeti v roke svinčnika, da bi primerjal vložen trud z iztrženim denarjem. Delo kmeta je premalo ovrednoteno, zato pa mora vsakdo imeti in čutiti ljubezen do zemlje, da na zemlji tudi vztraja,« je naprej predel svoje misli Matija.

Na vprašanje, kako rešujejo komunalne potrebe, je Matija dejal: »Vaščani se med seboj lepo razumemo in kadar je potreba, priskočimo drug drugemu v pomoč. Plod našega medsebojnega razumevanja in seveda tudi širšega okolja

no brizgalno. Ker ne bi bilo racionalno, da bi imel vsak kmet vse kmetijske stroje, smo ustanovili tudi strojno skupnost, kjer imamo mehanizacijo za pridelovanje krompirja in za odvoz gnojevke.«

Ko smo se tako še naprej pogovarjali, je nanesla beseda tudi o kmečkem turizmu. »Ne,« je dejala Matijeva žena, »to pri nas ni mogoče. Veste, od pomladi pa do jeseni v vasi brnijo stroji, predvsem prevetrovalniki so glasni in turist si pri nas ne bi mogel kaj prida odpočiti. Navsezadnje

Gospodar Matija Petrin z materjo in ženo

je asfaltna cesta, ki smo jo dobili v lanskem letu, še prej pa smo tudi z lastnimi prispevki uredili vodovod. Električna je bila v naši vasi že pred vojno. S samopriskevkom smo prispevali tudi k gradnji šole na Rečici, prav tako pa smo z lastnimi sredstvi nabavili gasilni avtomobil in motor-

pa imajo kmetije premalo ljudi, da bi jih v letnem času lahko odtegovali zemlji. Verjetno je ta vrsta turizma bolj zanimiva za višinske kmetije, ki se z monokulturo težje bavijo in morda tudi svoje pridelke težje spravljajo do tržišča. Tako so jim lahko turisti lahko dobri odjemalci.«

»Kako pa je kaj z vašim prostim časom?« sem vprašala in dobila odgovor: »Prosti čas kmeta je zelo relativen. Živina v hlevu ne pozna ne petka ne svetka. Pri kmetu ne moremo govoriti o dopustu. Zemlja je strog delodajalec, vsaka malomarnost se kaj hitro maščuje. Vendar si pravzaprav tudi kmet lahko vzame čas za razvedrilo in tudi drugače je lahko družbeno aktiven. Sam sem član upravnega odbora gasilskega društva in aktiven gasilec. Poleg tega sodelujem tudi v raznih odborih kmetijske zadruge in krajevne skupnosti.«

»Na vaši hiši sem videla spominsko ploščo iz NOB?« »Da, to so bili težki časi,« je dejala mati: »Že od 1942. leta so se pri nas oglašali partizani in nihče ni odšel praznih rok in lačnih ust. V naši hiši so bile različne šole in tečaji od gospodarske šole, podoficirske šole, intendantski tečaj in podobno. Nekaj časa je bil nastanjen pri nas tudi štab XIV. divizije. No, pa kaj bi! Vse hudo je minilo in danes lahko vidimo, da vse to ni bilo zaman.«

»In kaj bi bila vaša želja ob koncu?«

»Prav ničesar drugega, kot da bi na celem svetu zavladal mir in da beseda vojna ne bi bila nikdar več izgovorjena. Druga želja pa bi bila zdravje. Če bomo zdravi, bomo lahko delali in tako omogočili še lepši jutrišnji dan sebi in širši naši družbeni skupnosti,« je zaključil gospodar Matija Petrin.

Razgovor s Petrinovo družino je vodila in zapisala Liza

Ominozem je slutnja slabega, človek je veličina in nesmrtnost

Ta teden bomo v galeriji Knjižnice Velenje lahko spoznali stvaritve mladega kiparja Vasilije Cetkoviča, ki je po rodu Črnogorec. V Splitu je končal Meštrovičovo »Malo akademijo« in Akademijo likovne umetnosti v Ljubljani pri profesorju Zdenku Kalinu 1965. leta.

Svoje plastike iz kovane jekla je avtor imenoval s skupnim imenom ominozem — v prevodu (usodno) pomenljiv, nič dobrega ne napovedujoč ali obetajoč. Gre za zblizanje tistih osnovnih elementov, ki so sestavni del vsakdanjega življenja. Neposrednost v kontaktiranju med neko globljo izpovednostjo oblikovanja in surovim materialom, ki je proizvod čiste industrijske proizvodnje. Pojavlja se simbioza dveh elementov, ki v združenem, končnem in smiselnem pojavu porajata estetsko, kreativno in duhovno vrednoto, ki jo je ustvaril s svo-

jim individuom umetnik kipar, pogojili pa so jo elementi industrijskega izdelka, nastali izpod kovaške roke v Zrečah.

Vasilije Cetković beleži naslednje samostojne razstave: foyer Slovenskega ljudskega gledališča Celje 1969, Galerija Idrija 1969, Likovni salon Celje 1973.

Skupinske razstave: Beograd, Zagreb, Beograd, Bari, Rim, Haag, Bruselj, Pariz, Zagreb (razstava sodobne črnogorske umetnosti) 1973, VII. riješki bienale, 1973 Bienale male plastike v Murski Soboti 1973, Društvena razstava v Ljubljani, 1973.

Vasilije Cetković se bo predstavil s svojimi skulpturami velenjski javnosti 1. marca ob 19 v galeriji Knjižnice Velenje.

V petkovem kulturnem večeru bo tudi koncert tamburašev — članov Saleške folklorne skupine.

Liza

USPELO SREČANJE

Sobotnega strokovnega srečanja koroških slavistov, posvečenega 100-letnici rojstva in 10-letnici smrti pisatelja in dramatika Ksaverja Meška se je udeležilo več kot 60 slavistov in gostov, med drugimi delegacija občine Ormož (Meško je bil rojen v Ključarevcih v občini Ormož), predstavniki koroških občin in kulturnih jeder iz nekaterih temeljnih organi-

zacij združenega dela iz Mislinjske doline.

Udeleženci srečanja so si v Slovenji Gradcu ogledali Meškovo spominsko sobo, obiskali so II. razstavo in prodajo knjig slovenskih založb ter odšli na Selet, kjer so se poklonili spomenu Ksaverja Meška. Pozneje pa so bili v osnovni šoli Selet—Vrhe na premieri Meškove drame »Pri Hrastovih«.

SIROKO ZASNOVANO KULTURNO DELO

KULTURNA DEJAVNOST V L. 1974

V torek, 12. februarja je bila seja ZKPOS občine Mozirje, kjer so med drugim sprejeli tudi program dela v letu 1974. Kulturna skupnost bo povezovala interese delovnih ljudi in kulturnih delavcev v demokratično dogovarjanje o kulturni politiki ter o usmerjanju in omogočanju razvoja kulturne dejavnosti. V letu 1974 naj bi bil poudarek predvsem na večji pozitivni kulturni dejavnosti pa tudi za prepotrebne adaptacije kulturnih domov so v okviru možnosti namenili del sredstev.

Pri gledališki dejavnosti je dan poudarek predvsem na to, da si bo lahko čim več delovnih ljudi oz. občanov ogledalo čim več gledaliških del. V letošnjem letu bodo opustili znano gledališko karavano v SNG Celje in bodo raje prepustili presojo ogleda te ali druge predstave samim občanom v posameznih krajevnih skupnostih in delavcem posameznih OZD in TOZD. Organizirali bodo tudi gledališke predstave poklicnih in amaterskih gledališč v kulturnih domovih v sami občini, ker jim je v preteklih letih že uspelo obnoviti nekaj domov do take mere, da lahko zadostijo potrebe gostujočih gledaliških skupin. Prizadevali si bodo oživiti tudi domače gledališke skupine, ki sicer tudi sedaj bolj ali manj uspešno delujejo. V ta namen so letos zanje namenili precej več sredstev kot doslej. Prav tem skupinam bodo posvetili največjo skrb tako v materialnem pogledu kot tudi z mentorstvom in raznimi oblikami dopolnilnega izobraževanja.

Glasbena dejavnost, še posebej pevstva, je v zadnjih letih dosegla pomemben kvaliteten napredek. Opaziti pa je zmanjševanje

števila članov zborov. Tako nameravajo letos poživiti pevsko dejavnost zlasti glede na množičnost. Ustanovili naj bi se čim več pevskega zborov, morda celo v posameznih OZD oziroma TOZD, iz vseh teh pa naj bi zrasel kvaliteten občinski pevski zbor. Za to delo pa bo potrebno na vsak način pridobiti primeren strokovni kader. Revije in različna gostovanja pa ostajajo v glavnem v okviru preteklih let. To sta reviji mladinskih in odraslih pevskega zborov ter gostovanje najmanj treh kvalitetnih pevskega zborov iz širšega slovenskega prostora. Tudi pri godbi na pihala želijo dobiti poklicnega kapelnika.

V začetku marca bodo odprli občinsko matično knjižnico, ki bo s svojimi podružnicami na Rečici, Ljubnem, Lučah, Solčavi, Novi Štifti, Gornjem gradu, Bočni, Smartnem in Nazarjah knjigo zopet približala vsem bralcem mozirске občine. Načrtujejo tudi obogatitev knjižnice za približno tisoč knjig. Zaradi bolj ugodnih pogojev po tehnični plati se bo občinska matična knjižnica priključila Delavski univerzi.

Pri spomeniškem varstvu je glavni delež namenjen restavriranju radmirske za-

kladnice, tako da bo že v letni sezoni odprta za obiskovalce. Poleg tega pa bodo izvedli zaščitna dela tudi na nekaterih drugih spomenikih.

Zelja kulturnih delavcev je tudi, da bi pridobili primerne razstavne prostore, kjer bi lahko razstavljali likovna dela. Primernih prostorov občina trenutno še nima in so zato prizadevanja kulturne skupnosti usmerjena prav sem. Pri tej dejavnosti načrtujejo nekaj sredstev samo za sofinanciranje.

Širše načrte imajo pri literarno založniški dejavnosti, kjer nameravajo založiti Solčavske zapiske, katerih avtor je domačin Valent Vider. V svojih zapiskih ohranja stara izročila Solčave in njene okolice. Sofinancirali bodo tudi izdajo knjige »Savinjski splavar« v kateri je zajeto splavarjenje po Savinji in Dreti. Delno pa bodo sofinancirali tudi občinski mesečnik Savinjske novice, ki vsak mesec najdejo pot v slehernem gospodinjstvu v mozirski občini. Tudi pri folklorni dejavnosti imajo namen poživiti folklorne skupine. Ne gre pozabiti, da so v dolini do ločeni običaji, ki jih ne smejo prepustiti pozabi.

Del sredstev pa seveda namenjajo tudi kinematografski dejavnosti, klubski dejavnosti in dotacije prosvetnim društvom, ki naj bi služile samo kot osnova za normalno finančno poslovanje. Namenske dotacije pa zajemajo pri prejšnjih navedenih dejavnostih.

Liza

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE

VELENJE, PREZIHOVA C. 3

RAZPIS

za vpis učencev, dijakov in slušateljev v šolskem letu 1974/1975

V šolskem letu 1974/75 bomo v I. letnik šol RSC vpisali naslednje število učencev:

1. 25 učencev v I. letnik 4-letne tehniške rudarske šole
2. 25 učencev v I. letnik 3-letne tehniške rudarske šole
3. 50 učencev v I. letnik 4-letne tehniške elektro šole — laki tok
4. 50 učencev v I. letnik 4-letne tehniške elektro šole — šibki tok
5. 30 učencev v I. letnik 4-letne tehniške strojne šole

Pogoji za vpis:
Pod 1., 3., 4. in 5.
Kandidati morajo končati 8 razredov osnovne šole z odličnim ali prav dobrim splošnim uspehom.

Pod 2. morajo kandidati imeti končano osnovno šolo in 3-letno poklicno rudarsko šolo, biti morajo zdravstveno sposobni za opravljanje dela v rudarstvu.
6. 250 učencev v I. letnik 3-letne rudarske šole
Vpisni pogoji pod 6.:
Kandidati morajo uspešno dokončati vsaj 6 razredov osnovne šole, biti morajo zdravstveno sposobni za opravljanje rudarskega poklica.

7. 120 učencev v I. letnik 3-letne poklicne kovinarske šole
8. 40 učencev v I. letnik 3-letne poklicne kovinarske šole za dislocirani oddelke v Muti ob Dravi
9. 90 učencev v I. letnik 3-letne poklicne elektro šole — laki tok

10. 30 učencev v I. letnik 3-letne poklicne elektro šole — šibki tok

11. 30 učencev v I. letnik 3-letne poklicne šole za tehniške risarje
Vpisni pogoji pod 7., 8., 9., 10. in 11.:
Kandidati morajo uspešno dokončati 8 razredov osnovne šole

12. 40 slušateljev v I. letnik 2-letne nadzorniške rudarske šole
Vpisni pogoji pod 12.:
Vpišejo se lahko kandidati, ki so uspešno končali poklicno rudarsko šolo in ki imajo vsaj 5 let delovnih izkušenj v rudarstvu. Šola bo pričela z delom 1. marca 1974.

13. Najmanj 30 slušateljev v tehniško rudarsko šolo — oddelke za odrasle
14. Najmanj 30 slušateljev v tehniško elektro šolo — oddelke za odrasle

15. Najmanj 30 slušateljev v tehniško strojno šolo — oddelke za odrasle
Vpisni pogoji pod 13.:
Kandidati morajo imeti uspešno končano osnovno šolo in 3-letno poklicno rudarsko šolo, biti morajo zaposleni.

Vpisni pogoji pod 14. in 15.:
Kandidati morajo imeti za vpis v I. letnik uspešno končano osnovno šolo, biti morajo zaposleni.

Kandidati za vpis v 2. letnik morajo imeti uspešno končano ustrezno poklicno šolo, biti morajo zaposleni.

16. Najmanj 30 slušateljev v poklicno elektro šolo — oddelke za odrasle.

17. Najmanj 30 slušateljev v poklicno kovinarsko šolo — oddelke za odrasle.

Vpisni pogoji pod 16. in 17.:
Vpišejo se lahko kandidati, ki so uspešno končali 8 razredov osnovne šole in ki so zaposleni na ustreznih delovnih mestih.

18. 40 slušateljev v I. letnik

Višje šole za organizacijo dela Kranj — oddelke Velenje

19. 40 slušateljev v I. letnik Visoke tehniške šole Maribor — strojna smer — oddelke Velenje

20. 40 slušateljev v I. letnik Visoke tehniške šole Maribor — elektro smer — oddelke Velenje

21. 40 slušateljev v I. letnik Visoke tehniške šole Maribor — tekstilna (konfekcijska) usmeritev — oddelke Velenje.

Vpisni pogoji pod 18., 19., 20. in 21.:
Neposredno se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali ustrezno popolno srednjo šolo. Kandidati, ki tega pogoja ne izpolnjujejo, bodo morali pred vpisom opravljati diferencialne izpite po določbah statuta omenjenih Višjih in Visokih šol. Studij je izreden in se lahko vpišejo kandidati, ki so zaposleni.

POGOJI ŠOLANJA:
1. Šole za mladino

Učenci šol za mladino lahko stanujejo in se hranijo v dveh domovih učencev RSC. Mesečna oskrbovalnina za šolsko leto 1974/75 bo predvidoma znašala okrog 900 din.

Učenci poklicnih šol dobivajo mesečne nagrade, katerih višina je odvisna od uspeha pri praktičnem in teoretičnem pouku ter od njihovega obnašanja v šoli, domovih in izven njih.

Učenci tehniških šol lahko zaprosijo za štipendije pri gospodarskih in drugih organizacijah, pri Izobraževalni skupnosti SR Slovenije in pri drugih samoupravnih interesnih skupnostih. Pri tem jim pomaga tudi šola.

2. Slušatelji oddelkov za odrasle

V zvezi s šolanjem odraslih nastajajo stroški, ki jih šola pokriva s šolninami. Za šolsko leto 1973/74 znašajo šolnine za I. letnik študija 300 din, kar je plačljivo v 6 obrokih. Šolnino krijejo slušatelji sami ali pa organizacije, pri katerih so slušatelji zaposleni.

3. Slušatelji višjih in visokih šol

Stroške šolanja v višini, ki jih določi ustrezna Višja šola, krijejo slušatelji sami ali organizacije, pri katerih so zaposleni.

PRIJAVE ZA VPIS
Kandidati, ki se želijo vpisati v katerokoli šolo po tem razpisu, naj pošljejo pismeno prijavo (obr. 0.20), ki ji naj priložijo:

— izpisek iz rojstne matične knjige
— originalno šolsko spričevalo o končani šoli, ki jo zahteva razpis

— zdravniško spričevalo.
Učenci, ki bi radi stanovali v domovih našega centra, naj pošljejo še prošnjo za sprejem v dom, ki ji naj priložijo potrdilo o premoženjskem stanju za uveljavljanje regres.

Prijave za vpis bomo sprejemali:
1. Za vse šole za mladino do vključno 30. junija 1974
2. Za rudarsko šolo do vključno 25. avgusta 1974
3. Za oddelke za odrasle in za višje šole do vključno 20. julija 1974.

Prijave pošljite na naslov: Rudarski šolski center Velenje, Prezihova cesta 3, 63320 Velenje.

MALEGLASI

SEM 30-LETNA — s stanovanjem. Želim spoznati fanta do 35 let, rudarja za skupno življenjsko pot. Cenjene ponudbe pod šifro »SKUPNO ŽIVLJENJE«.

• **SOBO V VELENJU** ali bližnji okolici — nujno potrebujem. Cenjene ponudbe na naslov v uredništvu lista.

Občinsko sodišče v Soštanju razglašajo prosto delovno mesto

STROJEPISKE
za nedoločen čas.

Kandidati za razglašeno delovno mesto morajo imeti poleg splošnih pogojev, ki jih predpisuje zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, še najmanj 8 razredov osnovne šole z znanjem strojepisja. Poseben pogoj je uspešno opravljen preizkusni izpit.

Pismene prijave naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi razglašanja temu sodišču.

KINO

REDNI KINO VELENJE

Sobota, 23. 2. ob 17.30 in 19.30 francoski barvni kriminalni film NEZNANEC JE PRIŠEL Z DEZJEM.

Režija: Rene Clement. Igrajo: Charles Bronson, Marlene Jobert, Jill Ireland.

Nedelja, 24. 2. ob 17.30 in 19.30 francoski barvni kriminalni film NEZNANEC JE PRIŠEL Z DEZJEM.

Torek, 26. 2. ob 10. uri jugoslovanski barvni film VOLK SAMOTAR. Režija: Slavko Štimac, Ivan Štimac, Boro Ivanišević, Smiljan Čičić, pes Hund in otroci liških vasi.

Torek, 26. 2. ob 17.30 in 19.30, ameriški barvni kriminalni film PAST ZA DVOJNEGA AGENTA. Re-

žija: Roman Rarri. Igrajo: Steven Bojd, Jean Seberg, James Mason, Curd Jürgens.

Sreda, 27. 2. ob 10. uri, ob 17.30 in 19.30 jugoslovanski barvni film VOLK SAMOTAR. Režija: Obrad Glušević. Igrajo: Slavko Štimac, Ivan Štimac, Boro Ivanišević, Smiljan Čičić, pes Hund in otroci liških vasi.

Četrtek, 28. 2. ob 17.30 in 19.30 jugoslovanski barvni film VOLK SAMOTAR.

Petek, 1. 3. ob 17.30 ameriški barvni western JOE KIDD. Režija: John Sturges. Igrajo: Clint Eastwood, Robert Duwall, John Saxon.

Sobota, 2. 3. ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni western JOE KIDD.

KINOGLEDALIŠČE VELENJE
Ponedeljek, 25. 2. ob 20. uri ameriški barvni kriminalni film PAST ZA DVOJNEGA AGENTA. Re-

Komisija za splošne in kadrovske zadeve pri Industriji galanterije in plastike GALIP Soštanj

OBJAVLJA

naslednja prosta delovna mesta

• POMOČNIK VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

Pogoj: srednja šolska izobrazba ekonomske smeri s 6-letno prakso v tozadevni službi ali višješolska izobrazba ekonomske smeri s 3-letno prakso v tozadevni službi.

• STROJEPISKA

Pogoj: srednja upravno administrativna šola s 3-letno prakso.

• 3 KV KLJUČAVNICARJE za vzdrževanje strojnih naprav v obratih

Pogoj: dokončana industrijska šola — oddelke za ključavničarje s 3-letno prakso in odsluženim vojaškim rokom.

• 2 IZMENOVOĐJA

Pogoj: dokončana industrijska šola — oddelke za ključavničarje s 3-letno prakso in odsluženim vojaškim rokom.

• 10 NK DELAVK za delo v obratih

• 2 NK DELAVCA za delo v obratih

Pogoj: odslužen vojaški rok.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na komisijo za vstop in izstop z dela pri Industriji galanterije in plastike GALIP Soštanj, Cesta talcev 3.

hotel paka

hotel »PAKA«
telefon:
85-133 do 136

restavracija
»JEZERO«
tel. 85-170

VESELO PUSTOVANJE 1974

HOTEL »PAKA« VELENJE

vas vabi na veselo, že tradicionalno pustno rajanje na pustno soboto in pustni torek.

PRIPOROČAMO VAM VEČERNI PUSTNI MENU ZA 55 DIN s pustno večerjo vam bomo postregli v jedilnici in posebni sobi hotela.

NOČNI BAR

bo odprt že ob 21. uri. Nov barski spored, ob 23. uri

NAJLEPŠE MASKE BOMO NAGRADILI

na pustno soboto in pustni torek. V prodaji bodo puštni rekviziti.

KEGLJIŠČE HOTELA »PAKA« POSLUJE NORMALNO

V RESTAVRACIJI »JEZERO«

ni rezervacij. Vstop prost. Glasba že od 19. ure dalje. Igra kvartet »VIA SLAPOVI«.

REZERVACIJE V HOTELU »PAKA« IN POSLOVALNICI KOMPASA V CELJU

Maske vljudno vabljeni!

BODIMO VESELI IN NASVIDENJE!

NAŠ ČAS naročilnica

Naročam tednik NAŠ ČAS

Ime in priimek

Kraj Ulica

Naročnino bom redno plačeval.

Naročilnico pošljite na naslov: NAŠ ČAS, 63320 Velenje, Titov trg 2.

herberstein

Penzion VILA HERBERSTEIN prireja v soboto 23. 2. in v torek 26. 2.

veselo pustovanje

s pričetkom ob 19. uri.
Maske zaželjene.
Meni in rezervacija 50 din.

Za prijetno razpoloženje bo narodno-zabavno glasbo na orgljah izvajal Janez Močilnik.

Rezervacije na tel. 85-363.

Vabljeni

Uredništvo in uprava Velenje, Titov trg 2, p. p. 89, telefon (063) 85-087 • Redakcija: Ljuban Naraks (glavni in odgovorni urednik), Mitja Lavrič (tehnični urednik), Liza Podpečan-Kuhar, Stane Vovk in Rudi Zevart • Časnik izdaja organizacija SZDL občine Velenje • Kot štirinajstdnevnik »Šaleški rudar« je izhajal do 1. januarja 1973 • List izide vsak petek • Cena je 1 dinar • Letna naročnina je 40 dinarjev • Za inozemstvo 65 dinarjev • Tekoči račun št. 52800-678-53-263 pri SDK Velenje • Rokopisov in fotografij ne vračamo • Tisk in klišei AERO, kemična, grafična in papirna industrija Celje • List je oproščen temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo (št. 421-2/72)

Mrzlično iskanje dragocenosti v gozdičku blizu graščine Gorica

TAJINSTVENO BLAGO ZAKOPANO V BEVČAH

Zlata mrzlica ob vesti, da so neznanci v bližini gozda za graščino Gorica poskušali izkopati zakopano blago • Kdo so bili neznanci, ki so poskušali odkopati zakopano tajinstveno blago • Ali gre res za nekdanje bogastvo gosposke z Ognjenega gradu ali skrivališče naropanega blaga, ki so ga bežeče tolpe morale ob koncu vojne zakopati na gričku Okroze v Bevčah

Proti koncu januarja so domačini v dolinici za graščino Gorica, tu so prve hiše Bevč, v bližnjem gozdu našli manjše luknje. Ko so odgrnili listje, so ugotovili, da gre za sveže sledove nekega kopanja. V eni izmed lukenj pa so našli celo skrivnostno cev. Ob podrobnejšem pregledu so ugotovili, da so jamice izkopali neznanci, najverjetneje ponoči. Kot kaže skritega blaga niso zato našli, ker so imeli slabe podatke.

• KAJ JE SKRITO V GOZDICKU?

»Bilo je v četrtek, ko mi je sosed povredal, da je v bližnjem gozdu nekdo posekal brezo,« nam je pripovedoval Matija Kumer, upokojenec v Bevčah št. 7. »Ker sem nekaj bolehal, v dogovoru z Gozdnim gospodarstvom pa moram paziti na gozd, je šla za deva pogledat žena. Ko se je vrnila, mi je povedala, da je na Okrozah izkopanih več čudnih jamic. Zato sem šel na ogled še sam.«

Po dolinici, ki se začne pri Obircu in se med hribi vije proti Saleški dolini, v katero se izteka pri razvalinah Saleškega gradu, vodi skromna pot. Nekoč je bila to bližnjica v Celje, zdaj pa služi ljudem, ki hodijo na avtobus k Obircu. Iz Saleške smeri je dolinica povsem obljudena, saj na tem koncu grade stanovaljsko naselje za več tisoč občanov Velenja. Malo naprej, kjer se dolinica zoži v sotesko je nekaj hiš in na desni strani, na majhnem hričku graščina Gorica. Ta graščina je mnogo mlajša od nekoč mogočnega gradu bogate gosposke, ki ga je postavila vzhodno od gradu v Saleku, na strmeh in skalnatem hribu. Ta grad, ki je prvi nosil ime »Gorica« je propadel že v začetku XVII. stoletja. Razvaline je narod preimenoval v »Ognjeni grad«. Po podatkih, ki jih je pred skoraj štiridesetimi leti zbral profesor Janko Orožen iz Celja, bi naj grad porušili Turki. Med zbiranjem gradiva je naletel tudi na pripoved, da so pred sto leti možje poskušali prekopati razvaline, da bi prišli do tamkaj zakopanega zaklada. Baje so se dokopali do kletnih vrat, vendar naprej niso mogli. Enako neuspešni so bili tudi možje, ki so se do zaklada poskušali priklopiti skozi nekdanje rove, s katerimi so bile graščine povezane. Po ustem izročilu bi naj namreč tam bilo shranjeno blago in dragocenosti z bližnjih gradov, tako tudi z Gradišča. Nekdanji hlapci, ki so zlato po

ukazu gosposke spravljali na varno pred Turki so pozneje izpovedali, da je bilo za več telet suhega zlata.

Toda gozdiček na Okrozah, kjer so neznanci iskali zakopano blago, je nekoliko odmaknjen od nekdanjih razvalin, vendar v neposredni bližini sedanje graščine Gorica. Hrib, kjer so najdene jame, je bil vse do pred nekaj leti gosto poraščen. Potem so gozd posekali. Med poseko in v letih po njej so domačini odkrili več zemljank. Kdo in kdaj jih je izkopal, ni točno znano. Nekaj izmed njih jih je služilo skrivačem. Zasute zemljanke so vidne še sedaj.

• GRAJSKI CEKINI ALI NAROPANO ZLATO

Med domačini ni nikoli usahnila pripoved o skritih zakladih, vendar je z raz-

Matija Kumer iz Bevč

padanjem ruševin vse bolj tudi propadala možnost, kako priti do njih. To tembolj, ker so se ustna izročila prenašala iz roda v rod, pri tem pa so se tudi najverjetneje sčasoma izmaličila. Pred nekaj leti je še živel možakar, ki je trdil, da je od očeta poddedoval načrt o skritem zakladu. Možakar je bil čudne narave in mu ni nihče verjel, to tembolj, ker je živel sila skromno in bedno v svoji bajti, kar je služilo za posmeh ostalim občanom.

Tik pred koncem druge vojne se je po isti dolini poskušala umakniti okupatorjeva vojska in balast domačih izdajalcev. Kot je znano, je prav tu obstal del ustaške vojske, ki se po napadu partizanov pri Hudi luknji in obroču v Mislinjski dolini ni uspela prebiti čez mejo v Avstrijo. Prav to daje slutiti na možnost, da gozd na Okrozah mogoče skriva del na-

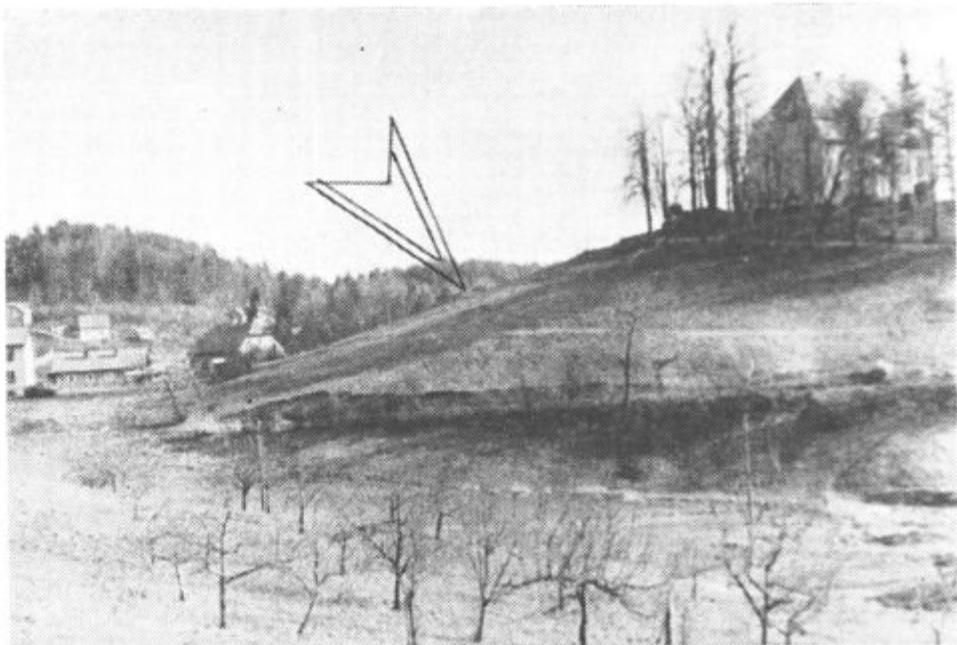
ropanega blaga ustašev. Po dosedanjih ugotovitvah in tajinstvenih prekopavanjih je možno, da se je eden izmed preživelih ali svojcev zdaj vrnil z načrtom. Ko smo si tudi sami ogledali gozd in luknje, smo z lahkoto ugotovili, da so neznanci kopali luknje po določenem sistemu. Med zanimivosti vsekakor sodi dejstvo, da so kopali ob starih štorih, torej tam, kjer so še pred leti rasle mogočne smreke. Ena izmed teh jim je verjetno predstavljala izhodišče za iskanje in orientacijo. Sodeč po najdeni sondi in načinu odkopavanja, zakopano blago ne more biti globoko.

Po odkritju jamic so namreč v eni izmed lukenj našli v zemljo zabito cev. Ko so jo odkopali so ugotovili, da gre za spretno izdelano sondo, s katero so neznanci poskušali odkriti zakopano blago. Pri tem se jim je sonda dvakrat zlomila. Mogoče je bilo ravno to vzrok, da so z iskanjem tisti dan prenehali. Možno je tudi, da se je v gozdu

pojaviel kdo od domačinov in so se neznanci umaknili.

Ceprav bližnje ceste, ki kot rečeno vodi iz Saleka proti Obircu večinoma uporabljajo le domačini, hodi po njej tudi mnogo tujcev. Domačini, s katerimi smo se pogovarjali, se ne morejo spomniti, da bi v gozdu videli kakšne neznance. Po cesti pa včasih pripelje tudi kakšen avtomobil s tujo registracijo, vendar domačini ne vedo ali gre za tujce ali naše zdomce. V dneh po novem letu so v tem delu doline videli več vozil s tujo registracijo.

Kakorkoli že, odveč je omenjati, da so neznanci s skrivnostnim kopanjem vznemirili domačine, neznanka na Okrozah ni pojasnjena. Eno je gotovo, v tem času blaga, če je to zakopano tam, še niso našli. Prav to pa zdaj buri domišljijo in upanje, da bo zadeva pojasnjena, razčiščeno vsaj to, če gre za »zaklad« ali naropano blago med drugo vojno. Zlato je zlato in to ima, kot vedno, svojo moč.

Puščica na fotografiji prikazuje kraj mrzličnega iskanja dragocenosti v gozdičku blizu graščine Gorica

OBLEŽAL NA CESTI

Vest, da je tragično preminul Jože Kaker, je povzročila različno govorjenje. Zato smo se zglasili pri organih preiskave in zvedeli, da Kaker ni bil žrtev kakršnegakoli nasilnega napada, kot govorijo po Velenju.

V Vinski gori na cesti proti združnemu domu je v soboto 16. februarja ob 23.15 voznik osebnega avtomobila Ivan Osetič (30) iz Prelske 49 pri Zalcu do smrti povozil na cesti ležečega Jožeta Kakerja (32), doma iz Velenja Foitova 10. Osetič se je vračal z dela in nenadoma pred seboj zagledal na cesti ležečega človeka. Ker je vozil z zasenčenimi lučmi in s hitrostjo od 60 do 70 km na uro, vozila ni mogel zaustaviti in je zapeljal čez zgornji del Jožeta Kakerja, ki je pri priči izdihnil. Sodnomoedicinska preiskava je pokazala, da je Kaker popil večje količine alkohola in je verjetno zaradi tega obležal na cesti. Ne držijo tudi go-

vorice, da bi čez ležečega Kakerja zapeljalo že več avtomobilov, saj so bile na trupu vidne posledice enega prevoza.

Konovčanov 891

V krajevni skupnosti Konovo, ki poleg vzhodnega dela Hrastovca zajema še zaselek Selo, so pred dnevi izvedli popis prebivalcev. Po enem tednu štetja so se ustavili pri številki 891. Če k tej številki dodajo še tiste, ki se bodo v kratkem preselili, je vseh skupaj že 936. Zaposlenih je 369 prebivalcev, od tega največ na rudniku — 110, Gorenju — 104, ERI — 36 in rudarskem šolskem centru 31. Gospodinj je 106, upokojencev 66, kmetov 14, šoloobveznih otrok 182, predšolskih otrok 105, vajencev raznih strok 17 ter dijakov in študentov 29. Dva pa sta brezposelna.

VOGRINA PRIJELI V OSMIH URAH

Štirindvajsetletni Anton Vvogrini iz Bevč se je že velikokrat srečal z zakonom. Dvakrat je bil kaznovan zaradi vlomni htačvin, trikrat zaradi goljufij in tatvin, enkrat pa je ponaredil uradne listine. Za vsa storjena kazniva dejanja je bil tudi kaznovan.

Številne kazni pa ga še vedno niso spametovale, da ne bi storil novega kaznivega dejanja. Vogrin, ki je zaposlen v tovarni Gorenje, si je poškodoval nogo in je naokrog hodil z berglo. Tamu je tudi koristno služila pri vltomu v zgradbo velenjske skupščine. Z njo je razbil okno na vhodnih vratih in splezal v avlo, kjer je pobral večji železni predmet. Tega je uporabil pri odpiranju pisarniških vrat in miznih predalov. Tako je prometnih dovoljenj ter dveh žigov. Eno vozniško dovoljenje je izpolnil na prišel do 16 vozniških in 15 svoje ime, na prometno dovoljenje pa je napisal reg. št. LJ 77-22 in vozilo BMW.

Velenjski miličniki so v osmih urah izsledili vlomilca in ga prijeli.

mada

VESELI PUST

Pust je čas veselih maškerad, karnevala in pustnih plesov. Če ste tudi vi med tistimi, ki se takrat radi pozabavajo in poveselijo, vam predlagam nekaj pustnih predlogov.

Izbirate lahko med najrazličnejšimi preoblekami. Tako lahko oblečete bogato obleko z volani, na glavo si povežite velik klobuk s cvetjem in izgledali boste kot pomlad. Če želite biti snežinka, si na lahno obleko našijete bele čipke in kosme vate. Prav tako si lahko nalepite srčke in sami boste srček.

Morda se odločite za ciganski stil, za pravično osebo ali še kaj drugega, saj je vseeno. Samo da bo veselo in zabavno!

Staša Gorenšek

VARNOSTNIKI V GORENJU

Prejšnji petek so se zbrali varnostniki društva varnostnih inženirjev in tehnikov Celje na občni zbor v TGO »Gorenje« v Velenju.

Ker se varnostniki, ki so v službah daleč po terenu in v podjetjih v celjski regiji težko zbirajo, so izkoristili tudi to priliko za strokovno izpopolnjevanje.

Ing. Kotnik iz Inštituta za varstvo pri delu iz Maribora, je članom društva predaval o novi zakonodaji s področja elektrotehnike, ki je prinesla pomembne spremembe tudi na področju varnega dela z električnimi napravami in pripravi.

Občni zbor je pozdravil tudi gen. dir. Ivan Atelšek

in spregovoril o stanju varstva pri delu v naših delovnih organizacijah, o varstvu pri delu v »Gorenju« in o pomembnosti služb varstva pri delu ter ostalih delavcev, ki se ukvarjajo s problemi varstva pri delu, zdravstvenega varstva, varnostne vzgoje idr.

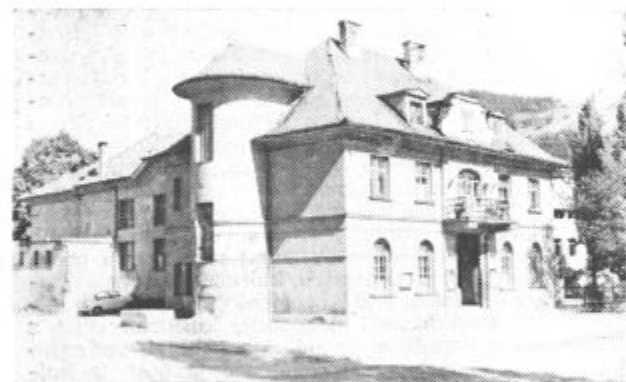
Jože Miklavc-Pepi

• Invalidsko-športno društvo, in
• TVD Partizan Mislinje (sekcije za smučanje, odbojko, mali nogomet, šah in kolesarstvo).
Šolska športna društva delujejo na Ekonomskem šolskem centru Slovenj Gradec in na osnovnih šolah v Slovenj Gradcu in Mislinji.

Aktivno se ukvarja v Mislinjski dolini s telesnokulturno in športno dejavnostjo okrog 2.500 občanov, oziroma 15% vseh prebivalcev. V občini Slovenj Gradec je stanje športnih objektov izredno slabo. Nimamo primernih prostorov, niti šolskih telovadnic. Zaradi tega bo potrebno ustvariti v prihodnjih letih temeljne pogoje za športno dejavnost z zgraditvijo šolskih telovadnic in drugih športnih objektov, prav tako pa tudi z obnovo in razširitvijo obstoječega doma TVD Partizan, ki vse bolj razpada.

VEČ PREBIVALCEV V VSEH OBLIKAH ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Glavni smoter dela v letu 1974 bo povečati aktivno udeležbo prebivalstva v telesni kulturi, in to v vseh njenih oblikah. Zato bo potrebno v okviru vzgojnovarstvenih ustanov, društev Partizan in šolskih športnih društev ustanoviti oddelke cicibanov, ki bi pod primernim vodstvom vadili vsaj dvakrat na teden. V sistematično vadbo bi tako postopoma vključili okrog 40% otrok v starosti od 3 do 7 let. Na osnovnih šolah Smartno in Podgorje je potrebno čimprej ustanoviti šolska športna društva ter uvesti in razširiti tekmovanja v okviru društev. S športnimi sobotami, skupnimi pohodi

in tekmovanju je potrebno razširiti sodelovanje in tekmovanje med društvi, ponovno pa je potrebno organizirati občinska šolska tekmovanja v raznih športnih disciplinah.

V seminarjih in tečajih po potrebnem izpopolniti kadre, ki bodo nosilci razvoja telesne kulture v delovnih organizacijah, pri čemer bodo pomagali tako TVD Partizan Slovenj Gradec in Mislinja, skupaj z drugimi nosilci telesne kulture v občini.

POUDAREK NA MNOŽIČNI REKREATIVNI DEJAVNOSTI MLADIH IN ODRASLIH

Ne samo v letu 1974, pač pa tudi še v prihodnjih letih, bo osnovni poudarek na množični rekreativni dejavnosti mladine in odraslih, kar terjajo tudi sodobni pogoji življenja in dela, in to kot posledica uveljavljanja sodobne tehnologije in modernizacije. Temeljna telesnokulturna skupnost Slovenj Gradec si bo skupaj s TVD Partizan Slovenj Gradec in Mislinja, s taborniško organizacijo, planinskim društvom, smučarskim in kegljaškim klubom prizadeval, da se v letošnjem letu uvedejo:

- redne vadbe v društvih TVD Partizan;
- v vseh društvih in organizacijah je potrebno ustanoviti klube starejših oziroma športne kolektive;
- taborniška organizacija in planinsko društvo morata organizirati čimveč pohodov in izletov v naravo tudi za nečlane;
- smučarska kluba v Slovenj Gradcu in Mislinji pa naj organizirata tečaje za začetnike in organizirata vsaj en turni smuk oziroma skioring.

Odbor za rekreacijo pri TTKS pa bo z namenom, da bi rekreativna dejavnost odraslih zajela čim širši krog delavcev v organizacijah združenega dela, predvsem v tistih, kjer je športna rekreacija slabše razvita:

- organiziral propagandna predavanja o rekreaciji in TRIM dejavnosti;
- pripravil seminar za organizatorje rekreacije v organizacijah združenega dela;
- propagiral v organizacijah združenega dela akcijo TRIM ter udeležbo na izletih v naravo, ter
- izdal lepak za akcijo »Kje, kako in kdaj se lahko rekreiramo v Mislinjski dolini«.

Od februarja do oktobra bodo pripravili tekmovanja v veleslalomu, sankanju, odbojki, streljanju, malem nogometu in namiznem tenisu.

OHRANITI RAZVITE ŠPORTNE DISCIPLINE

V letu 1974 bo potrebno izoblikovati stališča o tem, katere športne discipline na področju kakovostnega športa bodo delovni ljudje iz Mislinjske doline podpirali, in upoštevaje materialne možnosti, zagotavljali potrebna sredstva za njihovo dejavnost. Poglavitna naloga bo, vsaj v letu 1974, ohraniti razvite športne discipline kot rokomet, kegljanje, strelstvo, smučanje, odbojko, šah in taborništvo.

Upošteva se probleme in stališča športnih organizacij računa izvršni odbor TTKS Slovenj Gradec, da bi bilo potrebno samo za tekmovalni šport v letu 1974 zagotoviti najmanj 500.000 dinarjev. Ker je v občini dokaj razvita telesnokulturna in športna dejavnost in ker je več moštev, ki tekmujejo v republiški oziroma zvezni ligi, sodelujejo pa tudi na številnih mednarodnih srečanjih, so finančne potrebe precej večje kot drugod, kjer ta dejavnost ni tako razvita.

KAKO NAJ BI DELILI SREDSTVA?

V letu 1974 je potrebno začeti z adaptacijo in razširitvijo doma TVD Partizan ali pa zgraditi primerno športno dvorano, sicer si v Mislinjski dolini v prihodnje ni več mogoče zamišljati urejenega športnega dela. Nemudoma je treba pripraviti vso investicijsko tehnično dokumentacijo in na jesen, po sprejetju finančne konstrukcije, začeti z gradbenimi deli. Čimprej je treba ustvariti pogoje za razvoj telesne kulture in športa. Sicer pa naj bi denar, ki bo v okviru TTKS na voljo za redno dejavnost, v prihodnje delili takole:

• tekmovalni šport	55 %
• rekreacijsko športna dejavnost	20 %
• šolska športna društva	4 %
• šolanje kadrov	4 %
• vzdrževanje športnih objektov	5 %
• priznanja in nagrade	2 %
• upravno poslovanje	8 %
• rezerva	2 %

Javna razprava

O PROGRAMIH INTERESNIH SKUPNOSTI V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA V OBČINI SLOVENJ GRADEC:

- Gozdno gospodarstvo, uprava, Lesno industrijsko podjetje, uprava, sejna soba LIP, 25. 2. ob 13.30.
- Prevent Mislinja, LIP Mislinja, Gozdarski obrat Mislinja, Merx Mislinja, kino Mislinja, 28. 2. ob 13.30.
- Prevent Slovenj Gradec, Gostinsko podjetje Pohorje, Frizerstvo Maja, Stanovanjsko kom. podjetje, hotel Korotan, 28. 2. ob 13.30.
- Tovarna usnja — UTEKS in uprava, 28. 2. ob 13.45.
- Tovarna usnja — NTU, obrat NTU, 28. 2. ob 13.45.
- Univerzal, Viator, (Avtoservis), Elektro, v prostorih Elektro, 28. 2. ob 13.45.
- Gradbeno podjetje, Grad. podjetje, 28. 2. ob 14. uri.
- Nova oprema, Nova oprema, 28. 2. ob 14. uri.
- Zarja Slovenj Gradec, Merx, skladišče in trgovina, Intes, Kmetijska zadruga, Kolinska Slovenj Gradec, 1. 3. ob 12. uri.
- Gozdno gospodarstvo, obrati, LIP, obrati, 1. 3. ob 16. uri.
- Tovarna meril, 4. 3. ob 13.30.
- Tovarna Gorenje — Fecro, Fecro, 4. 3. ob 13.30.
- LIP, obrat Pameče, obrat, 4. 3. ob 13.30.

Udeležite se javne razprave v kar največjem številu!

DRUŽBENO DOGOVARJANJE V MISLINJSKI DOLINI 1974

NOV NAČIN FINANCIRANJA VSEH INTERESNIH SKUPNOSTI

ODLOČITI SE MORAMO, KJE IN KAKO BODO NAJBOLJE NALOŽENA SREDSTVA ZA ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH POTREB

Letos prehajamo na nov način financiranja vseh interesnih skupnosti. Gre za to, da oživimo tista načela, ki so jasno začrtana v osnutkih zvezne in republiške ustave. Delovni človek bo kot proizvajalec in ustvarjalec presežne vrednosti svojega dela tudi sam neposredno odločal o tem, komu, koliko in za kaj bo dajal denar.

Vsi delovni ljudje smo tudi že doslej dajali sredstva, vendar so se stekala v različne sklade in pa v proračune, o njihovi razdelitvi pa so odločali odborniki in poslanci. Ob taki praksi je neposredni proizvajalec kaj hitro izgubil pregled nad tem, kako je bil porabljen njegov denar.

Prav zaradi tega smo v novem sistemu financiranja namenili tako velik poudarek neposrednemu odločanju. To neposredno odločanje pa bomo dosegli s samoupravnim dogovarjanjem in sporazumevanjem.

Ker je prva stopnja dogovarjanja informiranje, vam v priloženi prilogi »DRUŽBENO DOGOVARJANJE V MISLINJSKI DOLINI 1974« posredujemo povzetke iz delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1974. Več o delovnih usmeritvah in načinu financiranja pa boste izvedeli na zborih v organizacijah združenega dela in pa v krajevnih skupnostih.

Večina naših samoupravnih interesnih skupnosti v občini Slovenj Gradec se financira iz prispevka na bruto osebne dohodka, ki so načrtovani v naši občini v višini 260 milijonov dinarjev.

Po republiškem predlogu za financiranje obveznega programa samoupravnih interesnih skupnosti bi naj bila obremenitev bruto osebnih dohodkov naslednja:

	Stopnja obremenitev bruto osebnih dohodkov		
	Za republ. skupnost (%)	Za temelj. skupnost (%)	Skupna obremen. (%)
Izobraževanje		5,29	5,29
Otroško varstvo	2,32	0,47	2,79
Kultura	0,18	0,58	0,76
Telesna kultura	0,11	0,42	0,53
Zdravstvo (regijska sk.)		7,62	7,62
Zaposlovanje (republ. sk.)	0,04		0,04
Pokojsninsko in invalidsko zavarovanje (republ. sk.)	13,37		13,37
SKUPAJ			30,40

Po predlogu Izvršnega sveta SR Slovenije bo obremenjen dohodek delovnih organizacij z 18,59%, pri čemer je 9,42% namenjenih republiški izobraževalni skupnosti, 0,42% skupnosti zavarovanja, 3,85% za zdravstvo, 2,77% za skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter 2,13% za financiranje znanstveno-raziskovalnega dela.

Pri izračunu splošne in skupne porabe so upoštevana načela resolucije o izhodiščih gospodarske politike v letu 1974 ki določa, da mora celotna poraba za najmanj 4% zaostajati za družbenim proizvodom, da bi na ta način zagotovili hitrejši gospodarski razvoj.

Skupna obremenitev bruto osebnih dohodkov v višini 30,40% je najvišja dopustna mera obremenitve gospodarstva v letu 1974.

Ob tem velja opozoriti, da je dana možnost prelivanja sredstev med posameznimi interesnimi skupnostmi, upoštevajoč njihove programe in potrebe, kar vse pa mora biti prilagojeno razmeram v občini. Interesne skupnosti bodo morale skrbeti, da bo pretežni del sredstev namenjenih za osnovno dejavnost ter da bodo režijski stroški čim manjši.

Kar pa zadeva solidarnostno in funkcionalno prelivanje denarja v merilu Slovenije pa je predvideno: temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec dobi iz solidarnostnega sklada 1.851.000 dinarjev, v republiški sklad pa bosta morali odvesti temeljna telesnokulturna skupnost 269.000 din in temeljna kulturna skupnost 452.000 din. Iz občine bomo odvedli v republiške solidarnostne sklade skupaj 721.000 din, iz njih pa bomo dobili 1.051.000 din. Za zdaj pa še ni podatkov, kako bo potekalo solidarnostno in funkcionalno prelivanje sredstev v skladih pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega zavarovanja.

Omeniti velja, da prevzemajo s prehodom na nov način financiranja samoupravne interesne skupnosti tudi vse obveznosti, ki so jih do sedaj pokrivala iz drugih virov (anuitete, obveznosti do investicijskih naložb itd.).

Večina na naslednjih straneh objavljenih delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti v izračunih dohodkov močno odstopa od razpoložljivih sredstev. Nekateri predračuni oziroma izračuni pa niso v skladu z resolucijo o porastu skupne in splošne potrošnje v letu 1974. Potrebam sicer ni mogoče oporekati, upoštevati pa bo potrebno, da že takoj ob prehodu na nov način financiranja ne bo mogoče rešiti vseh problemov, ki so se nabirali vrsto zadnjih let.

Da pa bi kljub težavam zagotovili samoupravnim interesnim skupnostim kar najboljše pogoje za delo, se bomo morali vsi delovni ljudje kar se da preudarno in odgovorno odločiti, kje bodo najboljše naložena naša sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb vseh delovnih ljudi in občanov Mislinjske doline.

DELOVNI LJUDJE IN OBČANI!

UDELEŽITE SE JAVNIH RAZPRAV V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH O PROGRAMIH INTERESNIH SKUPNOSTI ZA LETO 1974!

Zagotoviti denar za izvršitev programov

DELOVNI PROGRAM TEMELJNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SLOVENJ GRADEC

Temeljna izobraževalna skupnost opravlja dejavnost za območje občine Slovenj Gradec in skrbi predvsem za organizacijo in razvoj vzgojne in izobraževalne dejavnosti, sodeluje pri oblikovanju programov razvoja vzgoje in izobraževanja, pri načrtovanju in širjenju zmogljivosti vzgojno izobraževalnih zavodov, nadalje oblikuje podrobnejša merila za financiranje in zagotavlja potrebna finančna sredstva za nemoteno osnovno dejavnost zavodov.

Na osnovi zakonskih predpisov in samoupravnega sporazuma opravlja izobraževalna skupnost dejavnost financiranja za naslednja vzgojno izobraževalna področja: osnovno šolstvo, posebno osnovno šolstvo, šolsko in predšolsko varstvo otrok, skrb za strokovne kadre, glasbeno šolstvo, osnovno izobraževanje odraslih, skrb za izboljšanje materialnega položaja delavcev in strokovna služba izobraževalne skupnosti.

1. Dejavnost osnovnih šol

V šolskem letu 1973-1974 je mreža osnovnih šol enaka kot leto poprej. S predšolanjem otrok iz območja podružnične šole Mislinjski jarek se je zmanjšalo število nepopolnih osnovnih šol s kombiniranim poukom.

Sola	Učitelj	Učencev	Oddelkov	Učencev na oddelku	Izmen
SLOVENJ GRADEC	21	1.085	35	31	1,6
Pameče	4	109	5	22	1,2
Sele	2	71	3	23	1,5
MISLINJA	11	485	18	27	1,6
Dolič	4	99	4	24	1,0
Završe	2	79	4	19	2,0
Paški Kozjak	2	63	3	21	1,5
SMARTNO	7	404	16	25	2,2
Turška vas	2	38	2	19	1,0
PODGORJE	4	192	8	24	2,0
Pod Graško goro	2	25	2	12	1,0
Zarazbor	2	52	3	17	1,5
SKUPAJ	63	2.702	103	26,2	1,6

Kombiniran pouk obiskuje 245 učencev v 13 oddelkih, oziroma 9% vseh učencev v občini.

V centralne osnovne šole se vozijo učenci iz naslednjih podružničnih šol:

v Slovenj Gradec iz Sel (od 5. do 8. razreda) in Pameč (od 6. do 8. razreda);

v Mislinjo iz Mislinjskega jarka (od 1. do 8. razreda) ter Doliča (od 5. do 8. razreda);

v Podgorje izpod Graške gore (od 5. do 8. razreda). Obvezno predšolskih učencev je skupaj 291. Zaradi oddaljenosti nad 4 km pa se vozijo z avtobusom v šolo še učenci iz Dovž (18); Lošpreka (16) in Lovrenca ter Turške vasi (57). Brezplačni prevoz je organiziran za 382 učencev, ali za 14,1% vseh šolarjev.

S predšolanjem se večja števila učencev na centralnih šolah in jih je v tem šolskem letu že 2.166 ali 80,2%, na podružničnih šolah pa se število učencev zmanjšuje, saj imajo zdaj le še 536 učencev ali 19,8%.

Izobraževalna skupnost si z vodstvi šol prizadeva, da bi bili prevozi čim bolj usklajeni z organizacijo šolskega dela. Za učence, ki se morajo dnevno voziti, pa so od šole zelo oddaljeni, predlagajo staršem, da jih v zimskem obdobju preselijo k sorodnikom ali znancem

v bližino šole. Za oskrbovanje teh učencev v drugih družinah prispeva izobraževalna skupnost nekaj denarja.

ORGANIZACIJA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA DELA

Organizacija vzgojno izobraževalnega dela v osnovnih šolah temelji na določilih zakona o osnovni šoli, predmetnika, učnih načrtov ter šolskega koledarja v okviru 5 dnevnega tednika. V tem šolskem letu postopoma uvajamo nov predmetnik in učni načrt za osnovne šole (od 1. do 4. razreda). Naloge, ki jih ti dokumenti nalagajo osnovni šoli so tudi osnova za izračun potrebnih materialnih sredstev. Za realizacijo osnovnih vzgojno izobraževalnih nalog opravijo pedagoški delavci v 38 tednih efektivnega pouka 48.735 ur razrednega pouka in 45.505 ur predmetnega pouka. Za učence, ki težje dojemajo učno snov, je organiziran dopolnilni pouk, dodatni pouk pa za tiste, ki lahko hitreje napredujejo. Po predmetniku sta zato določeni 2 uri na oddelek na teden. Za razvijanje interesov, sposobnosti, ustvarjalnosti in iniciativ učencev organizira osnovna šola prostovoljne dejavnosti v okviru pionirske in mladinske organizacije. Tudi za to sta določeni po 2 uri na oddelek na teden.

Razredne ure so namenjene obravnavanju vprašanj v zvezi z življenjem in delom šole. Na razrednih urah se učenci samoupravno udeležujejo razprav o delu in življenju razreda ter o zadevah, ki sodijo v njihovo pristojnost ter razpravljajo o aktualnih dohodkih doma in v svetu.

Na osnovi osnovnega in fakultativnega (neobveznega) programa mora osnovna šola organizirati letno torej 111.853 ur.

V okviru izvajanja predpisanega vzgojno izobraževalnega programa organizirajo osnovne šole tudi ekskurzije učencev. Vsebina učnih ekskurzij je tesno vezana na učni program posamezne stopnje. Za to prispeva del sredstev temeljna izobraževalna skupnost.

SOLSKA SVETOVALNA SLUŽBA

Izobraževalna skupnost si načrtno prizadeva organizirati na vseh večjih popolnih osnovnih šolah šolsko svetovalno službo, temu hotenju pa podreja tudi štipendijsko politiko. Šolsko svetovalno službo naj bi opravljala strokovna skupina: psiholog, pedagog in socialni delavec. V letu 1973 je bilo prvič sistemizirano mesto šolskega psihologa na osnovni šoli Slovenj Gradec, ki preizkuša zrelost novincev pred vstopom v šolo, organizira dejavnost v zvezi s šolsko in poklicno usmeritvijo, opravlja diagnostično in svetovalno delo z učenci, ki težje napredujejo, in pomaga prosvetnim delavcem pri vzgojnem delu. Nekatere od teh nalog opravlja psiholog za vse osnovne šole. Načrtovano pa je, da bi šolsko svetovalno službo organizirali tudi na osnovni šoli Mislinja.

ORGANIZACIJA MALIH ŠOL

V prizadevanju, da bodoče učence čim bolj pripravimo na šolsko delo, da razvijamo njihove sposobnosti za učenje ter delovne navade, organiziramo pred vstopom v šolo male šole. V letu 1974 bo tako organiziranih 17 oddelkov s 375 šolskimi novinci. Delo bodo opravili učitelji in vzgojitelji. 13 oddelkov bo delalo popoldan, 4 oddelki pa v vrtcih. Šolski novinci bodo obiskovali malo šolo po 100 ur.

SOLSKI UČBENIKI

Pri uveljavljanju načela o brezplačni obvezni osnovni šoli si izobraževalna skupnost prizadeva zagotavljati sredstva tudi za brezplačne učbenike. Z uvajanjem pouka moderne matematike skrbimo hkrati tudi za nabavo brezplačnih učbenikov in učnih pripomočkov za moderno matematiko. V letu 1974 bomo kupili učbenike za pouk moderne matematike v 4. razredu, dopolnili pa tudi učbenike za 1., 2. in 3. razred. Socialno najbolj prizadetim učencem pa bomo v letu 1974, v skladu s finančno zmogljivostjo in ob podpori izobraževalne skupnosti, zagotovili brezplačne učbenike tudi za druge predmete od 1. do 8. razreda.

8. Pri razvijanju oblik kulturnih dejavnosti bo TKS upoštevala vse kulturne potrebe in interese občanov ter tako usmerjala delo Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenj Gradec in zastavila kulturno politiko takole:

— Matična knjižnica naj bi še hitreje bogatila knjižni fond, povečala število strokovnih knjig in z najprimernejšimi oblikami dela približala knjigo občanu.

— Muzej ljudske revolucije bo v letu 1974 rešil kadrovske probleme. Začeli bodo s sistematičnim zbiranjem gradiva o povojnem razvoju in graditvi, redno pa bodo dopolnjevali stalno zbirko.

— Umetnostni paviljon bo letošnje dejavnosti usklajil s pripravami za razstavo »Mir, humanost« v letu 1975. Bolj pa bo spodbujal s pomočjo društev in osnovnih organizacij sindikata kolektivne obiske razstav.

— Se bolj se bo TKS osredotočila na prirejanje gostovanj, posebej še gledališč, v Mislinjski dolini. Prireditve pa, ki so dovolj kvalitetne, pa je potrebno posredovati tudi v kraje izven občine.

— Filmsko vzgojo smo doslej zanemarjali, zaradi česar ji bo potrebno posvetiti posebno pozornost.

— Hkrati z izdajanjem knjižic »Odsevi« bo potrebno literarno dejavnost obogatiti še s prirejanjem literarnih večerov, s pogovori s pisatelji in s predstavljanjem novosti.

— Glasbena dejavnost bo usmerjena k večji kvaliteti, organizirali pa bodo tudi več koncertov domačih zborov. Organizirati pa bo potrebno tudi gostovanja, posebej velja to za orkestre.

— Na področju spomeniškega varstva bo potrebno v letu 1974 urediti vprašanja v zvezi s Sokličovo zbirko in njeno dostopnostjo javnosti. Potrebno bo izdelati tudi topografijo kulturnih spomenikov v Mislinjski dolini ter sodelovati pri notranji ureditvi cerkve Sv. Duha v Slovenj Gradcu.

— Javna občila — »Mislinjska dolina« in Radio Slovenj Gradec — imata oziroma bosta imela pomembno vlogo pri obveščanju in kulturni vzgoji; to nalogo bo potrebno še podrobneje določiti in razviti.

— Kulturno-prosvetna društva bodo usmerila v letu 1974 svojo dejavnost posebej še v vzgojo in izobraževanje oziroma v kulturno osveščanje občanov, razvijala pa bodo tudi še vnaprej dosedanje dejavnosti.

— Kar zadeva osebne dohodke zaposlenih kulturnih delavcev v poklicnih zavodih bo TKS upoštevala veljavne samoupravne sporazume, prav tako pa tudi ekonomska gibanja v občini in Sloveniji. Za nekatere izdatke materialne narave pa bo potrebno upoštevati predvidene podrazitve.

9. Razmisliti bo potrebno tudi o tem, kolikšen delež bodo v prihodnje lahko delovni ljudje sami prispevali za posamezne kulturne dobrine.

10. V dogovoru z ustreznimi dejavniki se bo TKS vključevala v postopek za podpis družbenega dogovora na ravni občine, hkrati pa se bo prek delegatov dogovarjala s Kulturno skupnostjo Slovenije za sofinanciranje posameznih pomembnejših akcij oziroma investicij. Opozarjala pa bo tudi na druge možnosti financiranja in sofinanciranja.

Da bi postalo delo Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec bolj odprto bo sproti obveščala kulturne

organizacije in druge o svojih odločitvah, sklepih in akcijah ter se dogovarjala za rešitev nalog in problemov.

FINANČNI NAČRT TKS:

	Realizacija 1973	Plan 1974
Dohodki	827.050 din	—
Izdatki — za dejavnost	827.050 din	1.160.203 din
— za investicije	—	464.565 din

Izdatki Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec so predvideni na osnovi programov kulturnih institucij ter kulturno-prosvetnih društev, ki jih v celoti oziroma delno financira TKS. Investicijski podatki in predlogi pa so povzeti iz analize o prostorih za kulturno dejavnost, ki jo je izdelala strokovna služba TKS Slovenj Gradec.

SOFINANCIRANJE KULTURNE SKUPNOSTI SLOVENIJE

Temeljne kulturne skupnosti iz vseh slovenskih občin naj bi solidarno in vzajemno združevale sredstva v okviru Kulturne skupnosti Slovenije za filmsko proizvodnjo (celovečerni in kratki film) in akcije širšega pomena, ki imajo namen popularizirati slovenski film, nadalje založniško dejavnost (izdajanje kvalitetnih slovenskih izvirnih leposlovnih, družboslovnih in znanstvenih del s področja humanističnih ved, zlasti pa temeljna dela, za izdaje, ki so namenjene širši kulturno-vzgojni dejavnosti, glasbene edicije in revije vseslovenskega pomena) in pa izvirno ustvarjalnost in drugo dejavnost širšega pomena na literarnem, književnem, knjižničnem, gledališkem, glasbenem, likovnem, galejskem, arhivskem in spomeniško-varstvenem področju. Nadalje bi združevali sredstva za kulturno dejavnost manj razvitih območij (v dogovorjenem obsegu), kulturno dejavnost Slovencev zunaj republiških meja, zlasti še Slovencev v zamejstvu, kulturno dejavnost narodnosti v SR Sloveniji (dogovorjeni del), kulturne stike s tujino (meddržavni dogovori), kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi (na podlagi medrepubliških dogovorov) ter raziskovalno dejavnost na kulturnem področju.

Za množično rekreativno dejavnost vseh občanov

DELOVNI PROGRAM TEMELJNE TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI SLOVENJ GRADEC

Za leto 1974 izoblikovani program dela Temeljne telesnokulturne skupnosti Slovenj Gradec je izdelan ob upoštevanju izhodišč srednjeročnega programa razvoja občine Slovenj Gradec in programsko političnih izhodišč Občinske konference ZK Slovenj Gradec. Da bi lahko uspešno izvršili poglobljene naloge je potrebno spremeniti materialne pogoje za delo telesne kulture; gre zlasti še za ureditev objektov in njihovo opremljenost ter za financiranje tekoče dejavnosti organizacij. Malo je v Mislinjski dolini tudi športnih učiteljev, trenerjev in vaditeljev.

Osnovni nosilci telesne kulture in športa so v občini Slovenj Gradec:

- TVD Partizan Slovenj Gradec (keglaški klub, roketni klub, smučarski klub, šahovski klub);
- Občinska strelska zveza;
- Taborniška organizacija;
- Koroški aeroklub;
- Jariarski klub;
- Planinsko društvo;

V Mislinjsko dolino prideta na delo v osnovno zdravstveno službo dva nova zdravnika, prav tako pa tudi tri medicinske sestre ter kompletni zobozdravstveni team. Spomladi pa bo razširjeno delo v ortodontski ambulanti v Slovenj Gradcu.

Reševati pa bo potrebno začeti tudi vprašanje garaziranja reševalnih ter terenskih in drugih službenih vozil. Prostori reševalnih postaj, tudi slovenjgraške, so premajhni in načrtujejo gradnjo primernejših prostorov. Sicer pa bodo tudi obnavljali vozi park, opremljali nove avtomobile z medicinsko opremo ter nadaljevali z izpopolnjevanjem UKV omrežja. Na ta način želijo omogočiti nadaljnji stalni razvoj reševalne službe, še večjo hitrost pri ukrepanju, pri nujenju prve medicinske pomoči na višji ravni ter varnost in udobnost prevoza bolnikov in poškodovancev. Vse več prometnih, športnih in drugih nezgod ter primeri nenadnih težkih obolenj terjajo kar najhitrejšo in pravilno intervencijo, od katere je pogosto odvisna nadaljnja usoda ponesrečenca oziroma bolnika.

INVESTICIJE V ZDRAVSTVO

Nerešeni prostorski problemi vse bolj zavirajo prizadevanja za okrepitev zdravstvenega varstva prebivalstva v posameznih krajih. Ob razumevanju delovnih organizacij in občinskih skupščin je bila opravljena adaptacija internega oddelka Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Vendar pa je še ostalo nekaj del, ki jih je potrebno čimprej dokončati, da bi zagotovili funkcionalno delo oddelka. Zgraditi pa je potrebno tudi nov zdravstveni dom v središču Mislinjske doline.

Investicijska dela v zdravstvo terjajo dolgoročne rešitve, najmanj za razdobje petih let. Zato je predlagan samoupravni dogovor za investicijska vlaganja v zdravstvo po posebnem programu za razdobje prihodnjih petih let. V letu 1973 je ravenska skupnost že izločala sredstva v višini 0,5 % prispevne stopnje za investicijsko dejavnost.

FINANČNI PODATKI

IZDATKI	Ocena 1973	Plan 1974
— izdatki za zdravstveno varstvo	107.900.000	140.114.000
— izdatki za denarne dajatve	20.000.000	24.200.000
— drugi izdatki	4.300.000	5.000.000
— republiški solidarnostni sklad	—	701.000
SKUPAJ VSI IZDATKI	132.200.000	170.015.000

V strukturi izdatkov predstavlja republiški solidarnostni sklad, ki je letos prvič uveden, 0,4 %. Vse skupnosti zdravstvenega zavarovanja naj bi v ta sklad prispevale 0,5 % od izdatkov zdravstvenega varstva, sredstva sklada pa bi porabili za financiranje izobraževanja kadrov v zdravstvu in investicije na nerazvitih področjih. Kriteriji za delitev teh sredstev bodo izdelani letos.

Širjenje in dostopnost kulturnih dobrin

PROGRAM DELA TEMELJNE KULTURNE SKUPNOSTI SLOVENJ GRADEC

Za financiranje kulturne dejavnosti in odnos do nalog v kulturo bo leto 1974 prav gotovo prelomno. Prvič bomo priče družbenemu dogovarjanju na kulturnem področju, pri čemer gre za nove samoupravne odnose in premike znotraj same kulture, kot za nove ekonomske in samoupravne razsežnosti delovanja navzven. V bistvu gre za uresničitev zahteve, da bo delovni človek neposredno odločal na vseh ravneh.

Za področje kulture bo najpomembnejša novost, da se bodo njeni predstavniki dogovarjali na osnovi izdelanih programov z delovnimi ljudmi v TOZD, OZD in krajevnih skupnostih o financiranju posameznih kulturnih akcij, prireditve in kulturnih dobrin ter o izvedbi programa. Le z najširšim družbenim dogovarjanjem bo mogoče kar najbolj uskladiti potrebe, interese in cilje kulturnih prizadevanj, začrtati nadaljnji razvoj in opredeliti dolgoročne naloge, ki zadevajo naš prostor, probleme nacionalne kulture, sodelovanje z zamejskimi Slovenci, sodelovanje z drugimi republikami in pokrajinami ter uveljavljanja naše, slovenske kulture, v tujini.

V letošnjih akcijah, strnjanih v enoten program, smo natančno opredelili naloge, cilje, metode in interese kulturnih dejavnikov ter se na vseh ravneh zavzeli za uveljavitev in priznanje le-teh. Storjeni pa bodo tudi vsi potrebni ukrepi, da bodo dogovori tudi kar najbolj učinkovito uresničeni.

NAČELA IN IZHODIŠČA PROGRAMA DELA

Splošna načela in izhodišča programa dela Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec pa so naslednja:

1. TKS bo povezovala interese in potrebe delovnih ljudi kot kulturnih delavcev in družbenih dejavnikov ter bo začrtala kar najprimernejši program dejavnosti v letu 1974, upoštevajoč predvsem možnosti financiranja, prostorske možnosti, družbeni plan občine, predlog srednjeročnega programa razvoja kulture in dosedanja razvoj kulture v občini.

2. Posebej se bo TKS zavzemala za širjenje kulturnih dobrin in dostopnost le-teh ter si prizadevala, da bi bilo kulturnih dobrin deležno kar največ delovnih ljudi. Zato bo vsestransko tudi podprla kulturno akcijo.

3. Načrtovanju kulturne vzgoje občanov in mladine z namenom, da bi dosegli višjo raven kulturne osveščenosti oziroma osveščenosti kulturnih potreb in interesov bo namenila TKS posebno pozornost. Prizadevanja pa bo povezala tudi z vsebinskimi premiki.

4. Pospeševala bo samoupravna in delegatska razmerja na kulturnem področju. Omogočala bo uveljavljanje kulturnih interesov delovnih ljudi v kulturni skupnosti in kulturnih organizacijah.

5. Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec bo prispevala po dogovoru s Kulturno skupnostjo Slovenije svoj delež k oblikovanju nacionalnega kulturnega programa.

6. Se naprej bo TKS podpirala integracijske procese v kulturi, prav tako sodelovanje med kulturnimi organizacijami, pospeševala pa bo tudi sodelovanje z gospodarstvom.

7. TKS bo izdelala srednjeročni načrt razvoja kulture, hkrati pa natančneje oblikovala program investicijskih vlaganj in predvidevala soinvesticije za izvedbo načrtov. Srednjeročni načrt razvoja kulture pa mora postati sestavni del družbenega načrta občine Slovenj Gradec do leta 1977.

VARSTVO IN PREHRANA OTROK

Varstvo šolskih otrok je pomembna oblika pomoči pri organizaciji vzgojno izobraževalne dejavnosti. V šolskem varstvu se učenci pripravljajo na pouk, delajo domače vaje ter s koristnimi oblikami dejavnosti preživijo prosti čas. V šolskem letu 1973-1974 so organizirani 3 varstveni oddelki za učence osnovne šole v Slovenj Gradcu. Z dograditvijo osnovne šole v Smartnem pa bodo dane možnosti za organizacijo varstva tudi na tej šoli, in sicer naj bi deloval že od septembra naprej vsaj 1 oddelk.

TIS prispeva sredstva za osebne dohodke za prosvetne delavce, starši pa za materialne stroške in prehrano. Z načrtnim urejanjem šolske prehrane so v letu 1973 dosegli, da je prejemale tople šolske malice 89 % učencev, in sicer ob izdatnih regresih in s pomočjo republiške skupnosti otroškega varstva. Ker v novem šolskem letu ni bilo denarja za pomoč, se je število koristnikov toplih malic zmanjšalo, pa čeprav starši krijejo le stroške nakupa živil. V tem letu bo treba zagotoviti denar za regresiranje toplih malic, da bi jih bili deležni prav vsi otroci, predvsem pa vozači in drugi oddaljeni ter socialno ogroženi učenci. Kosila pa prejema 142 učencev, v novih šolskih prostorih pa bo začela jeseni z delom kuhinja, v kateri bo mogoče pripraviti 400 malic ter do 150 kosil na dan.

SKRB ZA MATERIALNO OPREMLJENOST

Osnovni pogoj za uspešno vzgojno izobraževalno delo je dobra materialna opremljenost šol, vendar pa večina šol nima primerne opreme. Ni denarja za nakup opreme in modernejših učil, saj je šlo zadnja leta za te namene le 12 % sredstev, namenjenih za bruto osebne dohodke. V prihodnje bo treba zagotoviti denar tudi za amortizacijo šolskih objektov, pri čemer bo treba revalorizirati vrednost šolskih objektov in na novo določiti amortizacijo.

INVESTICIJSKA DEJAVNOST IN VZDRŽEVANJE ŠOL

Čeprav smo zadnja leta vlagali precej denarja za novogradnjo in obnovo šolskega prostora, je stanje še zmeraj kritično. Na to opozarja tudi podatek, da je v občini organiziran v osnovnih šolah 1,6 izmenski pouk, na nekaterih šolah celo v dveh izmenah. Manjka osnovnih učilnic, specialnih učilnic in drugih dodatnih prostorov. V občini ni telovadnice in urejenih športnih igrišč.

Z dograditvijo novih prostorov za osnovno šolo Smartno postajajo razmere najbolj kritične v Slovenj Gradcu, kjer obiskuje šolo 40 % vseh šoloobveznih otrok v občini. Na voljo pa je le 21 učilnic, se pravi, da pride v poprečju na oddelk 31 učencev. V prihodnje bo treba vlagati še več denarja za urejanje šol, sicer bo Mislinjska dolina, kar zadeva urejenost šolskega prostora, še bolj nazadovala v primerjavi z drugimi razvitejšimi območji. Ob tem pa velja opozoriti, da prispeva temeljna izobraževalna skupnost v sklad za financiranje negospodarskih dejavnosti 2 % od bruto osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev.

II. Posebna osnovna šola Slovenj Gradec

V šolskem letu 1973-1974 obiskuje posebno osnovno šolo 54 učencev, ki so razporejeni v 6 oddelkov; 5 učencev 8 razreda pa se mora zaradi pomanjkanja prostora voziti v posebno šolo na Ravne. Šolo obiskujejo kategorizirani učenci iz celotne občine.

Letos bo zgrajen nov objekt, ki bo omogočil normalno izvajanje programa. Vsi kategorizirani učenci pa bodo poslej lahko obiskovali šolo v Slovenj Gradcu. Tej šoli bo treba letos nuditi posebno pomoč, da bo lahko kupila potrebno opremo za nove šolske prostore.

III. Skrb za strokovne kadre

Osnovna naloga TIS je tudi skrb za strokovni kader. Tudi v letu 1974 bomo spodbujali in materialno podpirali strokovno izobraževanje s temi oblikami pomoči: plačilo dela strokovnih izrednih slušateljev pedagoške akademije pri opravljanju njihovih študijskih obvez-

nosti, krajši študijski dopusti izrednim slušateljem pedagoške akademije, ki si morajo po zakonu v določenem roku pridobiti višjo stopnjo izobrazbe, 1 % od neto osebnih dohodkov bo šlo za obvezno strokovno izpopolnjevanje delavcev v vzgojno izobraževalnih zavodih, nadaljevali pa bomo z izvajanjem načrtne študentske politike v skladu s srednjeročnimi potrebami po strokovnih prosvetnih delavcih.

IV. Dejavnost Glasbene šole

V šolskem letu 1973-1974 obiskuje Glasbeno šolo 112 gojencev, ki so razporejeni v 7 razredov in ki se učijo harmoniko (19), klavir (45), violino (27), trobila (10) in pihala (11). V okviru šole deluje tudi mladinski orkester.

V. Osnovno izobraževanje odraslih

TIS skrbi tudi za financiranje osnovnošolskega izobraževanja odraslih. Ta oblika omogoča zaposlenim delavcem, da si z obiskovanjem večerne osnovne šole pridobijo osnovnošolsko izobrazbo. Strokovno delo oddelka vodi osnovna šola, tehnične in administrativno-finančne posle pa DU. Izobraževalna skupnost plača vse stroške izobraževanja odraslih, pri čemer je upoštevanih 760 ur pouka letno in pripadajoči materialni stroški.

VI. Skrb za izboljšanje materialnega položaja delavcev

Tudi v letu 1974 bo najvažnejša naloga TIS Slovenj Gradec zagotovitev potrebnega denarja za izvrševanje vzgojno izobraževalnih programov. Razen sredstev za osebne dohodke bo namenila denar še za regresiranje letnih dopustov in prehrane prosvetnih delavcev. V okviru možnosti pa bo pomagala pri reševanju stanovanjskih problemov prosvetnih delavcev, ki delajo v vzgojno izobraževalnih zavodih.

PROGRAM FINANCIRANJA IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SR SLOVENIJE ZA LETO 1974

V letu 1974 bo Izobraževalna skupnost SRS financirala v skladu s predpisi, družbeno-političnimi dokumenti, dogovori in sporazumi zraven akcij solidarnostnega značaja, kjer bo nastopala skupaj s temeljnimi in novimi izobraževalnimi skupnostmi, vzgojno izobraževalno dejavnost:

- v zavodih za usposabljanje otrok in mladolletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- v srednjih šolah in srednješolskih domovih ter
- na višjih in visokih šolah in v študentskih domovih.

Ob tem pa bo namenjala denar še:

- šolstvu narodnosti in šolanju otrok delavcev v tujini,

- izrednemu študiju pedagoške smeri,
- podiplomskemu študiju,
- raziskovalnemu delu na višjih in visokih šolah,
- združenjem visokošolskih zavodov,
- nekaterim knjižnicam,
- nekaterim zavodom, družbenim organizacijam in strokovnim društvom,
- za založniško dejavnost, in
- za reševanje kadrovskega vprašanja.

Posebna skrb pa bo veljala tudi v letu 1974 materialni preskrbi učencev in študentov, modernizaciji vzgojno-izobraževalnega dela ter reševanju investicijskih problemov slovenskega šolstva.

Del sredstev pa bo Izobraževalna skupnost SR Slovenije namenila še za materialno preskrbo študentov in učencev, za modernizacijo vzgojno-izobraževalnega ter za investicije v osnovno šolstvo, posebne osnovne šole, srednje šolstvo, dijaške domove ter v visoko šolstvo in študentske domove.

ŽE POZNATE TEDNIK »NAŠ ČAS«?

VSAK TEDEN OBILO ZANIMIVEGA BRANJA TUDI IZ MISLINJSKE DOLINE!

KUPUJTE, NAROČAJTE »NAŠ ČAS«!

Še več otrok v predšolsko varstvo

PROGRAM SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA PRI TIS SLOVENJ GRADEC

V letu 1974 bo reševala Skupnost otroškega varstva pri Temeljni izobraževalni skupnosti Slovenj Gradec predvsem naslednje naloge:

- nadaljnja krepitev materialne osnove, ki bo omogočila vključitev večjega števila predšolskih in šolskih otrok v organizirano varstvo,
- ureditev primernih materialnih pogojev za organiziranje prehrane za predšolske in šolske otroke,
- pomoč otrokom iz družin z nizkimi dohodki s prispevkom za sofinanciranje varstva in prehrane,
- materialna pomoč pri organiziranju počitniških letovanj,
- pomoč pri šolanju strokovnega kadra za potrebe oddelkov predšolskega in šolskega varstva,
- skrb za racionalno izkoriščenost obstoječih prostorskih zmogljivosti za vzgojno-varstveno dejavnost v občini.

Skupnost bo v tem letu opravila organizacijske spremembe v skladu z novo ustavo, in sicer bo sklenila samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti otroškega varstva v občini, sprejela statut, konstituirala skupščino in izvršni odbor po načelih delegatskega sistema ter podpisala družbeni dogovor o izvajanju programa otroškega varstva v občini za leto 1974.

Po programu razvoja otroškega varstva v občini bo skupnost v tem letu financirala gradnjo objektov za predšolsko varstvo v Slovenj Gradcu, kjer bo v naselju Legen zgrajen montažni vrtec z zmogljivostjo 60 predšolskih otrok, ter v Podgorju montažni vrtec, ki bo sprejel 40 predšolskih otrok. Za izgradnjo obeh objektov bo po predračunu potrebno skupaj 2.390.080 dinarjev. Potrebna finančna sredstva bo prispevala skupnost izključno iz lastnih sredstev, delno zbranih v letu 1973, ter vsa razpoložljiva sredstva za investicije v letih 1974 in 1975.

Podjetje Marles iz Maribora bo kreditiralo izgradnjo obeh vrtcev do dokončnega plačila. Za postavitev novih vrtcev na Legnu in v Podgorju bodo porabili vsa razpoložljiva sredstva otroškega varstva treh let, zato do konca leta 1975 ne bo mogoče v večji meri financirati drugih dejavnosti.

V letu 1974 predvidevajo okrog 1.730.000 dinarjev dohodkov skupnosti otroškega varstva, izdatki pa bodo, kot računajo, naslednji:

• plačilo anuitet za posojila	254.090
• plačilo obveznosti za vrtca Legen in Podgorje	1.400.000
• stroški dokumentacije, nakupa zemljišč, izvedbo komunalnih priključkov in soglasij	50.000
• stroški poslovanja in nagrade vzgojiteljem v počitniški koloniji	24.348

Skupnost otroškega varstva pa v letu 1974 ne bo mogla prispevati denar za naslednje dejavnosti:

- vzdrževanje otroških igrišč,
- nabavo opreme za novozgrajene vzgojno-varstvene ustanove,
- ureditev okolice in igrišč ob novozgrajenih vrtcih,
- regresiranje prehrane socialno šibkim otrokom v osnovnih šolah,
- dopolnitev inventarja in opreme šolskih kuhinj na osnovnih šolah,
- regresiranje oskrbnine socialno ogroženim gojenem v predšolskem varstvu.

IZ PROGRAMA OTROŠKEGA VARSTVA ZA CELOTNO OBMOČJE SR SLOVENIJE

Nekatere naloge s področja otroškega varstva uresničujejo skupnosti otroškega varstva prek Republiške skupnosti otroškega varstva, ker terjajo široko solidarnostno osnovo in je zanje potrebno združevati finančna sredstva. Te naloge so izplačevanje otroškega dodatka, pomoč za opremo novorojenca, pomoč nezadostno razvitim občinam za razvoj dnevnega varstva in vzgoje otrok ter druge naloge, ki imajo pomen za vso republiko.

Za leto 1974 je predlagano, da bi na ravni republike združevali sredstva za:

- denarne dajatve družinam (otroški dodatek za otroke delavcev, ki bi ga prejemale 297.000 otrok, otroški dodatek za otroke iz socialno šibkih kmečkih družin v višini 95 din na mesec za otroka, posebni dodatek po 50 dinarjev na mesec za otroke samohranilcev, posebni dodatek po 85 din na mesec za težje prizadete otroke, prav tako pa tudi za pomoč za opremo novorojenca ter za izvajanje postopka za uveljavitev vseh denarnih dajatev družinam);
- pomoč manj razvitim občinam (in sicer za kreditiranje gradnje 600 mest v vzgojnovarstveni dejavnosti v višini 50 % investicijskih stroškov, za subvencioniranje cene za dnevno varstvo 3.800 predšolskih otrok v višini 10 % cene in tretjino stroškov za usposabljanje kmečkih otrok prizadetih v duševnem in telesnem razvoju);
- druge obveznosti, in pa za
- nove naloge (zaradi podaljšanja porodniškega dopusta zaradi nege in varstva otroka vsem zaposlenim materam do otrokovega izpolnjenega šestega meseca starosti).

Analiza finančnih osnov za izpeljavo otroškega dodatka je tudi pokazala, da z enako stopnjo prispevka od osebnega dohodka na območju vse Slovenije kar 41 občin ne bo moglo pokriti izdatkov za otroške dodatke, izplačane družinam na njihovem območju. Tudi znotraj posameznih regij ni mogoče izravnati teh dohodkov in izdatkov. Zato je potrebno za to obliko otroškega varstva solidarno združevati sredstva v vzajemnem skladu na ravni republike.

ORGANIZATORJE JAVNE RAZPRAVE O DRUŽBENEM DOGOVARJANJU O DELOVNIH USMERITVAH IN FINANCIH NAČRTIH SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI ZA LETO 1974 OPOZARJAMO,

da je bil objavljen »Predlog programa za financiranje otroškega varstva v Socialistični republiki Sloveniji v letu 1974« v posebni izdaji DELAVSKE ENOTNOSTI za Skupnost otroškega varstva Slovenije 11. januarja 1974.

»Program dejavnosti Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Socialistični republiki Sloveniji za leto 1974« pa v 1. številki »Vzajemnosti«, redni mesečni prilogi DELAVSKE ENOTNOSTI 26. januarja 1974.

Denar za normalni obseg dejavnosti

IZHODIŠČA ZAČASNE SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN ZAVAROVANJA RAVNE NA KOROŠKEM ZA DRUŽBENO DOGOVARJANJE O FINANCIRANJU TER PROGRAMI ZDRAVSTVENIH ZAVODOV

V zdravstvenem zavarovanju je bilo samoupravno sporazumevanje prvič preizkušeno že v letu 1973. Samoupravni sporazum je na področju ravenske skupnosti podpisalo 87 % vseh delovnih organizacij, ki so zaposlovale 99 % vseh zavarovancev (v Sloveniji je samoupravni sporazum podpisalo 70,7 % vseh delovnih organizacij z 89,7 % vseh zaposlenih).

Na območju Začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem, v katero je vključena tudi občina Slovenj Gradec (zraven občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Velenje), je bilo v letu 1973 okrog 41.000 zaposlenih, ali skoraj 6 % več kot leto pred tem. Za leto 1974 pa je na področju ravenske skupnosti predvideno povečanje števila zaposlenih za 6 %, v Sloveniji pa se bo število zaposlenih povečalo za okrog 2 do 2,5 %.

Lanskoletna skupna prispevna stopnja za zdravstveno zavarovanje (8,45 %) na področju ravenske skupnosti je bila med najnižjimi v Sloveniji.

Zdravstveno varstvo nudita prebivalcem Mislinjske doline v pretežni meri Splošna bolnišnica Slovenj Gradec in Koroški zdravstveni dom — TOZD Slovenj Gradec.

SPLOŠNA BOLNIŠNICA SLOVENJ GRADEC

Delovni program slovenjegraške Splošne bolnišnice za leto 1974 temelji na sporazumu o izhodiščih za izvajanje in financiranje zdravstvenega varstva v letu 1974, ki je bil predhodno dogovorjen s predstavniki zdravstvenih delovnih organizacij, skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja ter družbenopolitičnimi organizacijami in občinskimi skupščinami. Na omejitve delovnega načrta skoraj ni mogoče misliti, saj izhaja iz podatkov, da išče iz leta v leto vse več zavarovancev potrebno zdravstveno varstvo v slovenjegraški Splošni bolnišnici.

Obseg dela hospitalnih dejavnosti je načrtovan ob upoštevanju 100 % izkoriščenosti posteljnih zmogljivosti, pri čemer so računali, da se s 1. 1. 1974 povečujejo posteljne zmogljivosti za 22 postelj, in to z organizacijo urološke službe, s čimer se bo zmanjšal odliv zavarovancev s temi obolenji v druge bolnišnice. Ambulantne dejavnosti Splošne bolnišnice bodo za 3 % povečale storitve. Zdaj razpolaga slovenjegraška Splošna bolnišnica s 381 posteljami, ob 100 % zasedenosti bo doseženo 137.860 oskrbnih dni, od tega okrog 80 % vseh oskrbnih dni z zavarovanci z območja ravenske skupnosti.

KOROŠKI ZDRAVSTVENI DOM — TOZD SLOVENJ GRADEC

V delovnem programu Koroškega zdravstvenega doma je zapisano, da v letu 1974 obseg zdravstvenega varstva ne sme biti nižji kot v letu 1973. Načrtujejo določene razširitve dela v obstoječih službah oziroma ustanovitev novih delovnih enot strokovnih služb, ker so potrebe in zahteve delovnih ljudi prerasle razpoložljive zmogljivosti. Pri izdelavi delovnega programa so upoštevali specifičnosti posameznih krajev, povečanje števila prebivalstva, predvsem še števila zaposlenih, pa

menjanje starostne strukture v korist starejšega prebivalstva, naraščanje števila bolnikov z živčnimi boleznimi in števila alkoholikov ter čedalje močnejše naraščanje poškodb pri delu, posebej še izven dela, in pa prometnih nesreč.

Koroški zdravstveni dom bo dal v tem letu prednost naslednjim nalogam:

- Izboljšanje zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine z nadaljnjo preusmeritvijo varstva te populacije v ustrezne enote te strokovne službe ter poglobitev dela predvsem na preventivnem področju.
- Izboljšanje zdravstvenega varstva delavcev ter razširitev dejavnosti dispanzerja za medicino dela na področju aktivnega zdravstvenega varstva delavcev. S postopnim razvijanjem kurativnega, zlasti pa še preventivnega zdravstvenega varstva delavcev se bo zmanjševala obolevnost in prezgodnja invalidnost, s tem pa tudi bolniški stalež.

- Nadaljevali bodo z akcijo reševanja problemov kroničnega alkoholizma, začeto v letu 1973.

- Predvideno je izboljšanje zobozdravstvenega varstva, predvsem otrok in mladine ter ortodontske oskrbe le-teh.

- Razširitev dejavnosti higiensko-epidemiološke službe, predvsem glede preprečevanja, vnašanja in širjenja nalezljivih bolezni, posebno karantenskih bolezni, ter prizadevanja za sanacijo ožjega in širšega človekovega okolja.

- Pričetek sistematičnega dela na področju zdravstvene prosvete in vzgoje.

- Nadaljnje usposabljanje osnovne zdravstvene službe za potrebe in naloge splošnega ljudskega odpora.

Za leto 1974 načrtujejo razbremenitev delovnih teamov v nekaterih splošnih ambulantah s preusmeritvijo žena, otrok, mladine in delavcev v delovne enote drugih strokovnih služb, kjer jih lahko obravnavajo za to delo primerno usposobljeni strokovnjaki ob pomoči sodobne medicinske opreme. Predvidena je nadalje še razširitev dejavnosti babske in patronažne službe. Povečana bo tudi skrb za kronične in ostarele bolnike ter s sodelovanjem socialne službe pripravljena izhodišča za organizacijo strokovne nege na bolnikovem domu, ki pa naj bi predvidoma začela z delom šele v letu 1975.

V Mislinjski dolini je za leto 1974 načrtovana otvoritev nove zdravstvene postaje v Mislinji, ki je bila v preteklem letu dograjena do razširjene tretje faze. Novi prostori bodo omogočili nudenje zdravstvenih uslug tamkajšnjemu prebivalstvu na višji ravni, ustvarjene pa bodo tudi možnosti za nadaljnji razvoj osnovne zdravstvene službe v tem kraju, saj sodi med najslabše razvite v koroški regiji.

V kolikor bo sprejeta predlagana prispevna stopnja za investicije v osnovno zdravstveno službo za razdobje 1974—1978 bo mogoče že v letu 1974 začeti z gradnjo prepotrebne novega zdravstvenega doma v Slovenj Gradcu. S to gradnjo bi začeli uresničevati že dolgo prisotno potrebo po izgradnji objekta, ki bo omogočil hitrejši razvoj osnovne zdravstvene službe v Mislinjski dolini. Zdajšnje, vsestransko premajhne ter povsem nefunkcionalne in dislocirane stavbe močno zavirajo razširitev dejavnosti, zlasti še na področju zdravstvenega varstva žena, otrok, mladine in delavcev.

